

Al 40 jaar
het beste
voor ogen!

Samen sterker

Jaarverslag 2022

including
everybody

In dit jaarverslag

Hoofdstuk 1

Een greep uit onze resultaten van 2022 4

Hoofdstuk 2

Onze visie 6
 Waarom we doen wat we doen 7
 Onze strategie 8
 Strategische aspecten uitgelicht 9

Hoofdstuk 3

Projectresultaten 10
 Ons werk in Afrika en Azië 11
 Inclusieve oogzorg 12
 Toegang tot zorg, onderwijs en werk 15
 Gelijke rechten 19
 Overzicht partnerorganisaties 22

Hoofdstuk 4

Support in Nederland 24
 Onze fondswerving en communicatie 25
 Aandacht voor inclusie in Nederland 26

Hoofdstuk 5

Samenwerken 28
 Samen bereiken we meer 29
 Netwerken waar we lid van zijn 30

Hoofdstuk 6

Onze organisatie 32
 Over SeeYou 33
 Bestuur en toezicht in 2022 34
 We gaan voor kwaliteit 36
 Risicomanagement 38

Hoofdstuk 7

Leren & vooruitkijken 40
 Wat 2022 ons leerde voor de toekomst 41
 Plannen voor 2023 42

Hoofdstuk 8

Financiën 44
 Jaarcijfers 2022 45

Hoofdstuk 9

Jaarrekening 2022 50
 Controleverklaring accountants 76
 Bijlage begroting 2023 79

Colofon

Vormgeving Spankracht Ontwerpers

Tekst SeeYou

Redactie Lisette Kamphof - Essentia Tekst & Advies

Fotografie SeeYou en Light for the World België

Met dank aan Al onze partnerorganisaties

Stichting SeeYou Vendelier 13, 3905 PB Veenendaal
 Postbus 672, 3900 AR Veenendaal, T +31 (0)318 - 58 63 58
 info@seeyoufoundation.nl, www.seeyoufoundation.nl

IBAN NL10 INGB 0000 0001 31, RSIN 800693048

Foto: Janita Sassen

**'Samen zorgen we ervoor
 dat mensen kunnen
 zien én gezien worden.'**

'Ik was net dertig toen een auto-ongeluk mijn leven drastisch veranderde. Een gedeeltelijke dwarslaesie zorgde ervoor dat ik vrijwel niets meer kon. Ik lag maandenlang op bed en wilde niet meer leven. Mijn wens was zelfs zo groot, dat ik diverse manieren probeerde.'

Ik ben in Midden-Java en luister naar Tias. Ze is 45, net iets jonger dan ik zelf ben. Wat een weg heeft zij afgelegd in de afgelopen jaren! Ze vertelt er open over: 'Op een dag kwam een goede vriendin naar me toe. Omdat ze ook een beperking heeft, was ik bereid om naar haar te luisteren. 'Kijk naar wat nog wél kan', zei ze me. Dat was een sleutelmoment.' Tias kwam via PRY-Yakkum in contact met een groep in haar eigen woonplaats, waar mensen met een beperking, jongeren, ouderen en lokale ondernemers participeren. 'Opeens werd mijn wereld groter. Ik werd opgenomen in een hele diverse groep. Daar hoorde ik hoe anderen omgingen met hun beperking. Ik leerde er van jongeren over media-gebruik en van ondernemers hoe ik mijn batiks - geverfd textiel - beter in de markt kan zetten.'

Tias woont in een van de 21 dorpen op Midden-Java die een warme, welkome omgeving bieden aan kinderen en volwassenen met een beperking; mensen voor wie het leven op het Javaanse platteland zwaar is door stigma, uitsluiting en ontoegankelijke voorzieningen. Maar Tias straalt als ze mij de door haar gemaakte batiks laat zien. Zij wordt gezien en heeft weer een doel in haar leven. Dankzij haar vriendin, de Indonesische partnerorganisatie, en de groep in haar dorp.

Samen sterker. Het verhaal van Tias onderstreept dat, in een tijd waarin het soms lijkt alsof het ieder voor zich is, je samen écht sterk staat. Ik hoop dat u in dit jaarverslag terugleest dat we elkaar nodig hebben. Als collega's, partnerorganisaties, donateurs en iedereen die betrokken is bij ons werk. Samen zorgen we ervoor dat mensen kunnen zien én gezien worden. Gelukkig staat inclusie in steeds meer landen op de agenda en zien we impact van ons werk, zoals u kunt lezen in de komende hoofdstukken. Veel leesplezier!

Dicky Nieuwenhuis
 Directeur SeeYou

1 Een greep uit onze resultaten van 2022

'Mijn werk met mensen met een beperking is veranderd door de training.'

Een van de getrainde gezondheidsmedewerkers in Rwanda
Meer over Every Life Matters leest u op pagina 15.

Rwanda (en Ethiopië)

7.718 mensen met een beperking maakten gebruik van inclusieve gezondheidszorg.

Every Life Matters verbeterde toegang tot medische zorg in Rwanda en Ethiopië voor mensen met een beperking.

Onderwijs gaf zelfvertrouwen en meer kans op werk in Ethiopië.

Ethiopië

1.524 jongeren
1.524 jongeren met een beperking volgden in Ethiopië vakscholing of -training en 846 jongeren behaalden een diploma.

Dankzij

7044 donateurs, waarvan 1216 nieuwe gevers, 144 kerken, 60 bedrijven, 45 stichtingen en vermogensfondsen 37 opticiens en het Ministerie van Buitenlandse Zaken

Support in Nederland.

We verwelkomen twee nieuwe ambassadeurs: Berdine Zwanepol en Jurjen van Houwelingen

'Wat als ik was geboren in één van de landen waar SeeYou actief is? Hoe zou het mij dan zijn vergaan?'

'Mijn blindheid was niet te voorkomen. Maar het breekt mijn hart dat er zoveel mensen blind zijn, terwijl dit wel voorkomen had kunnen worden.'

In mei lieten we in het Nederlands Dagblad en Reformatorisch Dagblad lezers met een wazig gedrukte cover ervaren hoe het is als u een visuele beperking heeft, wat veel nieuwe donaties opleverde voor ons project Oogzorg.

Oogzorg schonk mensen weer zicht.

66.611 mensen werden gescreend op oogproblemen, 42.642 kinderen kregen op hun school een oogscreening, 2.287 mensen met een beperking zijn behandeld in een oogzorgkliniek en 844 verpleegkundigen en lokale gezondheidswerkers werken nu ook aan oogzorg.

'Mijn zicht aan beide ogen was erg slecht, ik was volledig afhankelijk van anderen. Door een staaroperatie kon ik na vier jaar weer normaal zien. Deze operatie heeft mijn leven veranderd!'

Tanaka (55)

We hielpen mensen op te komen voor hun belangen.

61 lokale belangenorganisaties voor mensen met een beperking kregen begeleiding en advies en 445 mensen leerden over inclusie en gelijke rechten voor mensen met een beperking.

Aandacht voor inclusief onderwijs in Cambodja.

Cambodja

120 docenten werden getraind in het identificeren en herkennen van signalen bij leerlingen met mogelijke oogafwijkingen en 196 leerlingen kregen een bril of ander hulpmiddel.

Financieel

We ontvingen in 2022 bijna 3,9 miljoen euro. Daarvan werd 3,1 miljoen euro besteed aan onze projecten.

Alles over onze bestedingen en inkomsten leest u in hoofdstuk 8 vanaf pagina 44.

2 Onze visie

Waarom we doen wat we doen

In Afrika en Azië zijn kinderen en volwassenen met een (visuele) beperking de meest gemarginaliseerde groepen. Ze worden niet gezien, hebben geen toegang tot zorg, onderwijs of werk, en leven vaak in diepe armoede. Daar willen wij - samen met u - verandering in brengen.

Onze drijfveer

Ieder mens is kostbaar en waardevol. Het raakt ons daarom als mensen met een beperking geen toegang hebben tot vitale voorzieningen en hun onrecht wordt aangedaan vanwege hun beperking.

Ons ideaal

Gelijke toegang tot (oog)zorg, onderwijs en werk voor mensen met een beperking in Afrika en Azië.

Afrika, Azië én Nederland

Daarom werken wij in zeven landen - Ethiopië, Rwanda, Zuid-Soedan, Soedan, Oeganda, Cambodja en Indonesië - aan preventie van blindheid, kwalitatief goede oogzorg, voedselzekerheid en laagdrempelig onderwijs voor mensen met een beperking en inclusieve gemeenschappen.

We helpen mensen met een (visuele) beperking op te komen voor gelijke rechten en belangenvertegenwoordigers om een stem te vormen richting hun overheid. Ook in Nederland zetten we ons in voor een inclusief ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Bekijk hiernaast hoe wij verandering willen bereiken.

Onze weg naar verandering

Als wij...

Kinderen en volwassenen met een (visuele) beperking in Afrika en Azië **ondersteunen** met (oog)zorg, onderwijs en werk.

Zorginstellingen, scholen, bedrijven en overheden **meer toegankelijk** maken.

Mensen met een beperking, hun belangenorganisaties en hun gemeenschap **aanmoedigen** om op te komen voor **gelijke behandeling**.

Zullen kinderen en volwassenen met een beperking...

Betere en eerlijke toegang hebben tot vitale voorzieningen.

Gezien en gehoord worden door hun familie, gemeenschap en de samenleving waar ze in leven.

Minder belemmeringen in hun omgeving ervaren.

Zodat...

Mensen met een (visuele) beperking in Afrika en Azië **gelijkwaardig worden behandeld** en een betere kwaliteit van leven ervaren.

Onze strategie

2022 was het tweede jaar van onze nieuwe strategie *Including Everybody*. Daarin richten we ons op drie hoofdthema's:

Inclusieve oogzorg

We werken aan preventie van oogziekten, zoals voorlichting op scholen, identificatie van oogaandoeningen, behandeling en revalidatie voor iedereen in met name de armere gebieden van Ethiopië, Rwanda en Cambodja.

Toegang tot zorg, onderwijs en werk

We willen een volwaardige plaats in de samenleving voor iedereen. En gelijke toegang tot zorg, onderwijs en werk voor mensen met een visuele of andere beperking. We zorgen ervoor dat kinderen met een beperking naar school kunnen en begeleiden hen daarna richting werk.

Gelijke rechten

We helpen en versterken mensen met een beperking, en hun belangenorganisaties, om voor hun rechten op te komen. En we dagen overheden uit om er te zijn voor mensen met een beperking.

Een van onze medewerkers vertelt:

'Ik vind het mooi dat we als SeeYou altijd samenwerken met een lokale partner. Samen en door de gemeenschap, overheden, scholen en soms kerken bij ons werk te betrekken, bereiken we meer. Mooi ook dat we er afgelopen jaar twee heel betrokken ambassadeurs bij kregen: Jurjen van Houwelingen en Berdine Zwanepol. Beiden hebben vanuit hun eigen ervaring raakvlakken met SeeYou. Zo werd Jurjen na een hersentumor nagenoeg blind en leeft Berdine met osteogenesis imperfecta, waardoor haar botten snel breken en ze in een rolstoel zit. Ik vind het heel waardevol dat zij zich allebei in hun netwerk willen inzetten om ons verhaal - van meedoen en jezelf laten zien - te vertellen.'

Cora Treuren

Relatiebeheerder bedrijven en grote donoren

Lees meer over onze ambassadeurs op pagina 24 in hoofdstuk 4, 'Onze fondsenwerving en communicatie'.

Strategische aspecten uitgelicht

Onze focus: mensen met een (visuele) beperking

Mensen met een beperking in Afrika en Azië behoren vrijwel altijd tot de allerarmsten. Binnen deze groep hebben we specifiek aandacht voor mensen met een visuele beperking, kinderen, meisjes en vrouwen. Kinderen en jongeren met een beperking gaan vaak niet naar school. En meisjes en vrouwen met een handicap lopen er groot risico op uitsluiting en misbruik.

Partnerschap met lokale organisaties

We doen - en kunnen - ons werk niet alleen. We werken altijd samen met mensen met een beperking, de organisaties die hen vertegenwoordigen, oogklinieken en maatschappelijke organisaties die geworteld zijn in de lokale samenleving. Zij kennen de situatie ter plaatse het beste. Als wij ooit vertrekken, blijven zij aanwezig zodat het werk kan doorgaan.

Omdat we hen graag waardering geven voor het werk dat ze doen, zult u regelmatig de namen van onze partnerorganisaties tegenkomen.

Vanuit Bijbelse waarden

Wij geloven dat ieder mens kostbaar en waardevol is. Waarden die we weerspiegeld zien in de Bijbel en die de basis vormen voor ons werk. Daarom zetten wij ons in voor alle mensen met een beperking, ongeacht afkomst, religie of andere kenmerken.

Integer gedrag

Onze doelgroep loopt een groter risico om als niet kostbaar te worden behandeld, daarom geven we veel aandacht aan integriteit. We willen ervoor zorgen dat iedereen in onze projecten en onze organisatie veilig is.

Donoren zijn onze partners

Donateurs, vermogensfondsen en andere donoren zien we als medestanders in een gezamenlijke missie: een betere kwaliteit van leven voor mensen met een beperking. We kiezen voor een persoonlijke benadering, sluiten zo goed mogelijk aan bij de behoeften van donoren en waar mogelijk betrekken we hen bij de ontwikkeling van de programma's.

We delen onze kennis

Onze veertig jaar ervaring en expertise in hulp aan mensen met een - visuele - beperking delen we met andere ontwikkelingsorganisaties. Op die manier worden mensen met een beperking nog beter gezien en gehoord. We versterken partners waar nodig door capaciteitsopbouw. We helpen lokale en internationale organisaties met ontwikkelingen op het gebied van inclusie. En we zoeken voortdurend naar een nog betere aanpak om mensen met een handicap zorg, onderwijs en werk te bieden.

85% van inkomsten gaat naar projecten

We willen een hoger percentage van iedere euro aan projecten voor oogzorg, inclusie en voorlichting besteden. Van 80% gaat dit naar 85%. Zo heeft iedere euro die gedoneerd wordt nóg meer impact.

Onze volledige (Engelstalige) strategie is te lezen op onze website. Scan de QR-code.

Ons werk in Afrika en Azië

Al onze projecten richten zich op een van onze drie thema's: *Inclusieve oogzorg, Toegang tot zorg, onderwijs en werk, en Gelijke rechten.* We laten u graag zien hoe we in 2022, samen met onze partners, in Azië en Afrika veel bereikten.

Werken aan sterke partnerschappen

2022 was het jaar van de oorlog in Oekraïne, inflatie en enorme droogte in Afrika. Situaties die, zoals u in dit jaarverslag zult lezen, ook ons werk beïnvloedden bijvoorbeeld door het extra noodhulpproject in Ethiopië. De stijgende kosten speelden niet alleen intern een rol. Ook onze partnerorganisaties merkten dat ze hun salarissen moesten verhogen en dat bedrijven voorzichtiger waren in het aannemen van mensen met een beperking. Positief is dat we in 2022 veel hebben bereikt in preventie, bewustwording en screening. Er is in de lokale gemeenschappen meer aandacht voor oogzorg, wat we onder andere terugzien in het grote aantal deelnemers bij campagnes en het aantal oogscreeningen op scholen.

Als organisatie werkten we met name aan het versterken van partnerschappen, zowel in Nederland als in de projectlanden. Het was, na corona, weer mogelijk om organisaties en projectgebieden te bezoeken en om elkaar – naast het online contact – weer echt te ontmoeten. Dit zorgde voor een versterkte verbinding, en meer begrip over de context en het werk dat we samen uitvoeren. Vanuit een nog hechtere samenwerking bieden we lokale partners begeleiding en ondersteuning bij hun werk. Dit wordt gewaardeerd, zoals ook bleek uit de positieve beoordeling in ons partner-treedenheidsonderzoek.

3 Projectresultaten

Inclusieve oogzorg

Als een oogziekte op tijd wordt gediagnosticeerd is genezing mogelijk en kan blindheid worden voorkomen. Maar in Oost-Afrika is gezondheidszorg vaak slecht toegankelijk door een gebrekkige infrastructuur en een tekort aan gekwalificeerd medisch personeel en medicijnen. Daardoor worden elk jaar veel volwassenen en kinderen blind, terwijl dat voorkomen had kunnen worden. De situatie is het meest schrijnend in landelijke gebieden, waar alleen zeer basale oogzorg beschikbaar is.

Oogzorg in Rwanda

Er wonen bijna 13 miljoen mensen in Rwanda, 39% daarvan zijn kinderen. Het totaal aantal visueel beperkte kinderen in het land wordt door de *World Health Organization (WHO)* geschat op 400.000. In 83% van de gevallen van blindheid, vaak veroorzaakt door staar, was dat te voorkomen geweest met tijdige, goede oogzorg.

Nieuw programma in westelijk Rwanda

Met onze partner *Kabgayi Eye Unit (KEU)* werken we aan meer en betere oogzorg voor kinderen in de westelijke provincie van Rwanda. Een gebied waarin we in 2022 zijn gestart met ons programma. Om de oogzorg te verbeteren, maken we specifiek op scholen mensen bewust hoe zij oogziekten kunnen voorkomen. Zo dragen we bij aan betere kennis en vaardigheden. Het project is positief ontvangen en resulteerde in een toename van het aantal gescreende patiënten. Gezondheidswerkers en docenten speelden een belangrijke rol in het identificeren en doorverwijzen. Het blijkt dat er in dit gebied ook veel volwassenen met oogproblemen zijn die oogzorg nodig hebben. We gaan samen *KEU* en de lokale overheid bespreken hoe zij in de toekomst ook betere toegang kunnen krijgen tot de juiste oogzorg.

Samenwerking met overheden levert betere oogzorg op

Doordat *KEU* onderdeel is van een ziekenhuis heeft de organisatie een goede relatie met de overheden, zoals het Rwandese Ministerie van Gezondheid. Tijdens een bijeenkomst afgelopen jaar werd, door betrokkenen van de lokale overheid en verantwoordelijken voor onderwijs en zorg van zeven districten, de onderlinge samenwerking voor de verbetering van de oogzorg besproken. Zo willen ze zorgdragen voor goede oogscreening en doorverwijzing voor behandeling. Om meer bewustwording te creëren bij de bevolking over vroegtijdige signalering en preventie van oogziekten zorgden *KEU*-medewerkers en lokale journalisten voor extra publiciteit en aandacht op World Sight Day 2022.

Cijfers

120 vrouwen en 84 mannen kregen een oogscreening.

267 mensen kregen een behandeling of operatie in de kliniek.

Oogzorg voor kinderen
Er werden 333 operaties uitgevoerd, 270 brillen verstrekt, 120 hulpmiddelen, zoals een loep, uitgedeeld en 3 kinderen kregen een blindenstok.

Training in oogzorg voor:
250 verpleegkundigen van gezondheidscentra, 300 docenten en 14 districtsambtenaren.

De zestienjarige zoon van Annonciata vertelt hoe de *World Sight Day*-campagne hem uiteindelijk meer toekomstperspectief gaf: 'Ik bleek inderdaad ernstige oogproblemen te hebben. Dankzij support van SeeYou, die ook de reis- en verblijfkosten vergoedde, kon ik voor een grondige diagnose en behandeling naar *KEU*. De staar aan beide ogen bleek te opereren en daarna goed behandelbaar met een bril en oogdruppels. De eerste dagen terug op school voelden als een wonder: ik kon alles zien en zelfs lezen wat er op het bord werd geschreven. Jullie steun verbeterde mijn zicht én mijn schoolresultaten.'

Inclusieve oogzorg in Ethiopië

Van de 120 miljoen mensen in Ethiopië zijn 1,6 miljoen mensen blind en 3,6 miljoen visueel beperkt. Terwijl 70% van de gevallen van blindheid en slechthoortendheid worden veroorzaakt door voorkombare afwijkingen als staar, trachoom en refractieafwijking. Maar in het hele land zijn slechts 160 oogartsen en 336 optometristen werkzaam, waardoor oogzorg – zeker op het platteland – slecht bereikbaar is.

Toegang tot oogzorg in afgelegen gebieden

Met ons project in vier districten willen we de toegang tot oogzorg in afgelegen gebieden verbeteren zodat we voorkombare blind- en slechthoortendheid verminderen. Onze partner *Grarbet Tehadiso Mahber (GTM)* maakt oogzorg beter toegankelijk. Met twee klinieken en mobiele oogzorgteams bieden ze uitgebreide oogzorg, van screening op scholen tot operaties. Afgelopen jaar werd er ook gewerkt aan meer bewustwording in de gemeenschap. En 50 verpleegkundigen werden getraind in gezichtsscherpte meten en oogaandoeningen screenen en identificeren.

Over onze partner *GTM*

GTM werd opgericht in 1996 en verleent uitgebreide oogzorg, fysiotherapie en hulp bij revalidatie, hulpmiddelen bij visuele beperkingen, verbetering van sanitaire voorzieningen en voorlichting over de basisgezondheidszorg. Met twee oogzorgcentra in Butajira en Zeway, en mobiele teams richt *GTM* zich op de inwoners van afgelegen dorpen op het platteland van Centraal- en Zuid-Ethiopië.

Het mobiele oogzorgteam voert een ogencheck uit.

Cijfers

Oogzorg op scholen
12.000 leerlingen op 50 basis- en middelbare scholen kregen een oogscreening en 349 leerlingen kregen een bril.

81.575 mensen kregen voorlichting over oogzorg.

Mobiele oogzorgteams
Er werden 34.439 screenings en 481 ooglidoperaties uitgevoerd.

In de klinieken werden 2267 oogoperaties, 1992 staaroperaties en 152 ooglidoperaties uitgevoerd.

'Samen met mijn man ging ik naar het mobiele oogzorgteam in Sodo voor een ogencheck. Mijn zicht aan beide ogen was erg slecht. Ik kon niet eens zelfstandig naar het toilet en was volledig afhankelijk van anderen. Mijn ooglenzen bleken vertroebeld door staar en ik werd doorverwezen naar *GTM* voor een operatie. Die operatie veranderde mijn leven: na vier jaar kon ik weer normaal zien!'

Tanaka Bulkesa (55)

Noodhulp voor Ethiopië

Ethiopië had in 2022, naast het conflict tussen Ethiopische overheid en de *Tigray People's Liberation Front (TPLF)*, te maken met de ergste droogte in 40 jaar. Dit leidde tot inflatie en een grote voedselcrisis. Het Wereldvoedselprogramma (WFP) van de Verenigde Naties meldde Ethiopië als een van de meest zorgwekkende landen.

Daarom startten we met extra voedsel- en noodhulp. En we zorgden door training dat overheden en hulporganisaties meer aandacht geven aan inclusieve voedselhulp. Juist mensen met een beperking en andere kwetsbare groepen profiteren vaak niet van conventionele groot-schalige noodhulpoperaties en hebben behoefte aan aanvullende hulp, omdat zij over zeer weinig middelen en geen financiële reserves beschikken.

Terugblik op dit project

We konden deze kwetsbare gezinnen in een voedselcrisis snel noodhulp bieden dankzij ons noodfonds. Een korte interventie van een paar maanden, die ons direct de gelegenheid gaf om de samenwerking met nieuwe partnerorganisaties te onderzoeken.

'De mensen hier geloven dat iemand met een beperking vervloekt is door God. Ouders houden kinderen met een beperking uit het zicht van anderen. Ze weten niet dat mensen met een beperking veel werkzaamheden net zo goed kunnen uitvoeren, als ze maar de juiste training en ondersteuning krijgen. Na een van onze bewustwordingstrainingen waren veel van de aanwezigen zichtbaar geraakt. Ze vertelden ons dat ze zich schuldig voelden over hun oude perceptie en nu anders - positiever - denken over mensen met een beperking.'

Een medewerker van *Love in Action for People Development Organization (LAPDO)* in Afar, Ethiopië

Cijfers

408 gezinnen – waaronder **167 mensen** met een fysieke beperking, **28 mensen** met een visuele beperking en **72 chronisch zieke mensen** – ontvingen voedsel en huishoudelijke artikelen.

2.300 gezinnen kregen toegang tot drinkwater.

Emmanuel rijgt kralen met een begeleider in Ethiopië.

Toegang tot zorg, onderwijs en werk

Mensen met een beperking worden geconfronteerd met belemmeringen die hun deelname aan de samenleving verhinderen of beperken. Zij hebben geen gelijke toegang tot zorg, onderwijs, en werk en werkgevers willen hen niet in dienst nemen. In landen zonder sterk sociaal vangnet zijn ze afhankelijk van hun arme familie. Via verschillende projecten zetten wij ons in voor inclusievere samenlevingen.

Every life Matters

Inwoners van Rwanda en Ethiopië hebben weinig toegang tot goede gezondheidszorg. En voor mensen met een beperking is die toegang tot goede zorg nog beperkter. Zij ervaren allerlei barrières. Van vooroordelen, moeizame fysieke toegang en financiële belemmeringen tot gebrek aan kennis bij zorgmedewerkers hoe te communiceren met iemand met een – visuele – beperking. Met *Every Life Matters* werken we via onze partnerorganisaties (*UPHLS* en *ECDD*) toe naar inclusieve en aangepaste zorg.

Samen met 12 gezondheidscentra in Rwanda en 4 in Ethiopië ontwikkelen, testen en verbeteren we interventies zodat ze inclusief zijn en stimuleren we samenwerking tussen lokale zorgverleners, belangenorganisaties en gespecialiseerde instellingen. Tijdens de eerste fase (2017-2020) van het project is de houding van zorgmedewerkers naar mensen met een beperking aanzienlijk verbeterd. Daarom richtten we ons nu ook op het weg-nemen van barrières binnen de zorg aan de aanbodzijde.

Seksueel geweld tegen vrouwen met een beperking

Vrouwen en meisjes met een beperking lopen drie keer zoveel risico om te maken te krijgen met seksueel geweld. Via (sociale) media en trainingen gaven onze partners hierover voorlichting aan 25 medewerkers van politie, justitie en ziekenhuizen. Daarnaast werkten we in Ethiopië aan de inrichting van speciale opvang- en behandelkamers voor vrouwen en meisjes die slachtoffer zijn geworden van seksueel geweld. De daadwerkelijke opvang zal in 2023 starten.

Terugblik op dit project

We merkten op dat het aantal patiënten met een beperking gelijk is gebleven, terwijl het totaal aantal patiënten dat gebruik maakte van de zorginstellingen wel steeg. We verwachten dat dit komt door onderrapportage, omdat niet elke patiënt naar zijn of haar mogelijke beperking wordt gevraagd, en gaan komend jaar werken aan nog betere dataverzameling.

Cijfers

21.835 mensen kregen een oogscreening en **741** zijn doorverwezen voor behandeling.

14 blinde mensen volgden een revalidatietraject van zes maanden waar ze onder andere leerden zich zelfstandig te verplaatsen en verzorgen.

7.718 mensen met een beperking maakten gebruik van inclusieve gezondheidszorg in een van de zorginstellingen.

In Rwanda gingen getrainde lokale gezondheids-werkers bij **4.241 mensen** met een beperking op huisbezoek.

'Mijn werk met mensen met een beperking is veranderd door de training. Ik geef nu meer aandacht aan patiënten met een beperking, omdat ik begrijp dat zij een achterstand hebben bij het ontvangen van zorg. Zo kon ik een twaalfjarig meisje met een oogziekte helpen. Ze had een rolstoel nodig, maar haar familie had daar geen geld voor. Via het programma kreeg ze een rolstoel waardoor ze zich nu zelfstandig kan bewegen.'

Alexis Hakizimana
Een van de getrainde gezondheids-medewerkers in Rwanda

EmployAble

Het is voor jongeren met een beperking in Ethiopië moeilijk om aan een baan te komen. De jeugdwerkloosheid is er hoog. Onderwijsinstellingen hebben weinig voorzieningen om leerlingen met een beperking op te leiden en de arbeidsmarkt is niet ingesteld op het aannemen van mensen met een beperking. Al deze barrières ondermijnen het gevoel van eigenwaarde van jongeren met een beperking.

Via het project *EmployAble* werken we in de omgeving van Addis Abeba en Hawassa aan inclusie van jongeren met een beperking in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Vakscholen worden meer toegankelijk door fysieke aanpassingen zoals een rolstoelhelling of invalide toilet. De jongeren krijgen de mogelijkheid om vakscholing of training te volgen zodat ze financieel onafhankelijk kunnen worden door een baan of een bedrijfje te beginnen. En we werken aan bewustwording bij werkgevers en bedrijven, zodat het in dienst nemen van een jongere met een beperking gebruikelijker wordt.

'Mensen in mijn gemeenschap geloofden niet in mijn mogelijkheden. Dit maakte me depressief', vertelt Hayiso. Hij heeft een fysieke beperking door een ongeluk dat hij kreeg op zijn vijfde. Toch is hij nu heel optimistisch over zijn toekomst. Vakscholing in metaalbewerking leerde hem vaardigheden, maar gaf hem ook de kans om andere jongeren met een beperking te ontmoeten. Dankzij de scholing en begeleiding en carrièreadvies van een inclusiebevorderaar is Hayiso nu mede-eigenaar van een bedrijfje. De jonge ondernemers - allemaal met een beperking - maken, verkopen en repareren metaalproducten zoals deuren en hekken. Zijn positieve levensveranderende ervaring zorgt ervoor dat hij zijn vrienden met een beperking nu aanmoedigt om in henzelf te geloven: 'Een handicap is geen onvermogen. Ieder mens kan ermee te maken krijgen, maar mijn beperking weerhoudt mij er niet meer van om te doen wat ik wil.'

Hayiso Hariso (28)
Jonge ondernemer
met een fysieke beperking

Cijfers

Onderwijs
1.524 jongeren met een beperking volgden vakscholing of -training, waarvan **752 vrouwen** en **782 mannen**, **846** behaalden in 2022 een diploma en **22 vakscholen** kregen hulp bij het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid van hun gebouwen en faciliteiten.

Zorg
430 meisjes en jonge moeders kregen voorlichting over menstruatie en **1.258 jongeren** kregen voorlichting over reproductieve gezondheidszorg.

Werk
866 jongeren met een beperking kregen 'zaai financiering', **16 jongeren met een beperking** vonden werk bij bedrijven en **150 vertegenwoordigers** van bedrijven volgden inclusie bewustwordingstraining.

Terugblik op dit project

2022 zou het laatste jaar zijn van deze fase van *EmployAble*. Veel van de jongeren met een beperking willen hun eigen bedrijf starten. Maar het vinden een geschikte locatie, het registreren en opstarten van een bedrijf kost meer tijd dan verwacht. Daarom is besloten om deze fase met een half jaar te verlengen. Zo kunnen we meer jongeren met een beperking ondersteunen bij het opzetten van een onderneming en de particuliere sector verder aansporen tot inclusie.

Over onze partner

Ethiopian Center for Disability and Development (ECDD)
Sinds 2005 zet ECDD zich in voor een inclusief Ethiopië, waar mensen met een beperking dezelfde rechten hebben en toegang hebben tot dezelfde dienstverlening en mogelijkheden als andere mensen in Ethiopië. Ze werken met een brede aanpak zodat ze alle betrokken actoren - belangenorganisaties tot de Ministeries van Arbeid en Sociale Zaken - meenemen.

Inclusief onderwijs in Cambodja

Negen van de tien kinderen met een beperking in ontwikkelingslanden gaan niet naar school. Ook in Cambodja worden veel kinderen verstopt, omdat zij een beperking hebben. Ze gaan niet naar school, en mogen niet buitenspelen en vriendjes maken. Met ons nieuwe project voor inclusief onderwijs willen we kinderen met een visuele en auditieve beperking op 60 basisscholen in Cambodja een gelijke kans geven om te leren.

Samen met het Cambodjaanse ministerie van Onderwijs, het Nationaal instituut voor Speciaal Onderwijs en andere non-profit organisaties werken we samen om onderwijs inclusiever te maken. Zodat kinderen met een visuele of auditieve beperking ook kwalitatief goed onderwijs en betere begeleiding krijgen. We richten ons zowel rechtstreeks op zorg van de leerlingen als op het geven van uitleg en training aan leerkrachten, ouders en scholen.

Cijfers

757 leerlingen van scholen in drie districten kregen een oogscreening door hun docent.

429 leerlingen kregen een oogscreening door een professional.

117 slechtziende kinderen kregen een hulpmiddel zoals een bril of vergrootglas ter ondersteuning van hun leerproces en dagelijkse activiteiten.

We ontdekten dat veel kinderen moeite hebben om hun bril goed te onderhouden, dus daarover hebben ze meer advies van hun leerkrachten nodig.

120 leerkrachten ontvingen een training over het verbeteren van inclusieve onderwijsstrategieën.

'Toen ik startte sprak ik veel ouders van blinde en dove kinderen. Ze geloofden niet dat hun kind kon leren en verborgen het kind vaak in huis. Wij gingen net zo lang met die ouders in gesprek tot we hen zover kregen hun kind naar school te laten gaan. Inmiddels hebben door de jaren heen honderden kinderen braille en gebarentaal geleerd.'

Neang Phalla
De eerste docent die les gaf aan blinde kinderen op een Cambodjaanse school.

Inclusieve dorpen in Indonesië

Purworejo is een van de tien armste regio's op Java (Indonesië). Er wonen 7.305 mensen met een beperking in het gebied. Mensen die veelal laagopgeleid zijn en omdat ze geen opleiding hebben kunnen volgen zijn ze vaak ook werkloos. Met ons project werken we – via de organisaties *Pusat Rehabilitasi YAKKUM (PRY)* en *PAFID* – aan de empowerment van mensen met een beperking. We richten ons op groei van economische mogelijkheden en het voorzien eigen levensonderhoud bijvoorbeeld door champignonteelt. En we stimuleren gemeenschappen om meer inclusief te worden.

Dorpsgroepen zorgen voor verandering

In dorpsgroepen worden ouderen, jongeren en mensen met een beperking bij elkaar gebracht. Zodat ze samen nadenken over de problemen én mogelijke oplossingen in hun dorp. Als groep gaan ze in gesprek met de lokale overheid om barrières voor mensen met een beperking aan te pakken. Zo leren ze een groep organiseren en faciliteren en worden mensen met een beperking aangevoerd om actief mee te denken over het bestuur en de plannen van hun gemeenschap.

De overheid van Indonesië stelt een fonds beschikbaar voor inclusie voor mensen met een beperking. Echter het aanvragen is bewerkelijk. *PRY* ondersteunt de groepen: ze bespreken de aanvraag en het doel, en begeleiden de groepen bij de aanvraag. Verschillende groepen waren succesvol en ontvingen startkapitaal voor een bedrijfje.

Cijfers

In de projectdorpen wonen **15.895 mensen**, waarvan **2.204 ouderen** en **380 mensen** met een beperking.

282 mensen, waarvan **129 vrouwen**, namen deel aan een van de dorpsgroepen voor mensen met een beperking.

12 vrouwen en 8 mannen volgden training in het verwerken van champignons en **8 vrouwen en 22 mannen** volgden training in bamboeweven.

Terugblik op dit project

We zien dat het model van inclusieve dorpen ook naburige dorpen aantrekt. Zo krijgt onze partner *PRY* vragen om steun van andere dorpen, omdat zij het voordeel van het programma voor kwetsbare groepen inzien.

Gelijke rechten

Mensen met een beperking in Afrika en Azië ervaren barrières in de toegang tot (oog)zorg, onderwijs en werk, maar nog erger vinden veel van hen het stigma en de veroordeling waar ze dagelijks mee te maken hebben. Daarom werken wij aan gemeenschappen waar plaats is voor iedereen. We versterken belangenvertegenwoordigers om hun stem te laten horen, beïnvloeden regelgeving en stimuleren dat mensen met een beperking onderdeel worden van besluitvorming.

We are Able!

Een ebolavirusuitbraak in Oeganda. Een instabiel en onveilige situatie in Soedan en Zuid-Soedan door interne conflicten. Hoge inflatie en stijgende voedselprijzen als gevolg van de wereldwijde energiecrisis en de oorlog in Oekraïne. Door al deze ontwikkelingen werd de voedselonzeerheid in Midden-Afrika in 2022 alleen maar groter. Zeker mensen met een beperking in deze landen hebben vaak nauwelijks brood op de plank en hebben weinig mogelijkheden om zelf voedsel te verbouwen. Overheden zien deze groep dikwijls over het hoofd. Wij willen hier – via het *We are Able! Consortium* – verandering in brengen.

Wat is het *We are Able! Consortium*?

In *We are Able!* werken we samen met vijf andere hulporganisaties uit Nederland en Midden-Afrika: *ZOA*, *Leprazending*, *VNG International*, *African Disability Forum*, en *The Hague Academy for Local Governance*. Dit vijfjarig project wordt gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Samen met mensen met een beperking, hun belangenorganisaties, en met de lokale overheden zetten we ons op verschillende niveaus – nationaal, Europees en internationaal – in voor voedselzekerheid.

Ons doel: voedselzekerheid in Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan

In 2025 oefenen mannen, vrouwen en jongeren met een beperking en andere uitgesloten groepen, via veerkrachtige en capabele lokale belangenorganisaties in kwetsbare en door conflicten getroffen landen, succesvol invloed uit op wetgeving en beleid voor een betere voedselzekerheid voor iedereen.

Cijfers

2.700 mensen met een beperking namen in Oeganda deel aan spaargroepen in hun dorp.

37 lokale belangenorganisaties voor mensen met een beperking kregen begeleiding en advies.

87 deelnemers leerden over gelijke rechten en inclusie.

19 mensen met een beperking zijn getraind zijn als disability rights advocates.

Training en pleitbezorgers voor gelijke rechten

Als consortium werken we nauw samen met lokale maatschappelijke organisaties en belangenorganisaties. We ondersteunen hen, zodat zij sterke pleitbezorgers worden voor inclusiebevordering, toegang tot voedselsystemen en inclusief bestuur, in hun eigen lokale en nationale samenleving. Zo hebben 31 organisaties trainingen gevolgd in inclusie en beleidsbeïnvloeding. Dat is hard nodig want er rust nog steeds een groot stigma op, niet alleen in de gemeenschappen en dorpen, maar ook binnen families. Zo was er een 18-jarig meisje uit Zuid-Soedan dat door haar ouders gedwongen werd om school te verlaten en te trouwen. Gelukkig kon dit door de inzet van een lokale organisatie, die een training gevolgd had, verhinderd worden.

In samenwerking met *VNG International* en *National Council for People with Disability of Uganda (NCPD)* hebben we meer aandacht besteed aan bewustwording van lokale en nationale instellingen om de rechten van mensen met een beperking op de agenda te zetten. Dat heeft nu al vruchten afgeworpen, want we zien dat deze overheidsinstellingen zich actiever inzetten voor voedselzekerheid voor mensen met een beperking.

Een film over inclusie in Oeganda

In Oeganda is een film gemaakt om te laten zien dat iedereen kan bijdragen aan inclusie door mensen met een beperking weerbaar te maken, aanvaarding in de gemeenschappen te creëren, en het stigma en discriminatie te bestrijden. De acteurs, deels mensen met een beperking, en makers kregen een training over inclusie. Dat leidde tot een film met creatieve, aangrijpende verhalen over de rechten van mensen met een beperking.

'Eerder was ik te verlegen om het met anderen te hebben over de rechten van mensen met een beperking. Ik vond het moeilijk om het daar in het openbaar over te hebben. Maar door de training van *Light for the World* (onze partner in Oeganda) kreeg ik meer vaardigheden en zelfvertrouwen. Ik ben nu een rolmodel in mijn gemeenschap. Ik wil ervoor zorgen dat mensen met een beperking niet worden gediscrimineerd en uitgesloten. Waar ik maar kan, pleit ik nu voor inclusie van mensen met een beperking.'

Vivian Awel Achiek

Kreeg zelfvertrouwen nadat ze een training volgde bij de Disability en Inclusie academie in Zuid-Soedan.

Een radioshow om het bewustzijn te vergroten van de mogelijkheden die er zijn voor het levensonderhoud voor mensen met een beperking.

We are Able! event tijdens de Global Disability Summit

Onze *We are Able!*-programmamanager Vivian Velema leidde een neven-event, met 220 deelnemers, tijdens de tweede Global Disability Summit. De webinar, genaamd 'We are Able! Are you able too?', bevatte een panel-discussie met onder andere leden van het African Disability Forum, het Wereldvoedselprogramma van de VN en het Ministerie van Buitenlandse Zaken over inclusieve voedselzekerheid, de bijbehorende uitdagingen en de rol van belangorganisaties en lokale overheden.

Capaciteitsversterking van een organisatie van mensen met een beperking in Yumbe.

Zorgmedewerkers leren gebarentaal.

Een van onze partners vertelt:

'Als vrouw met een beperking zijnde, heb ik een passie om op te komen voor mensen met een beperking. Ik wil hun belangen behartigen, hen samenbrengen zodat ze er niet alleen voorstaan en het overheidsbeleid beïnvloeden dat mensen met een beperking erop vooruitgaan. Daarom werk ik nu al meer dan twintig jaar voor ngo's.

Als NUDIPU zijn we co-partner in het *We are Able!* programma. Voor mensen met een beperking in Oeganda behoren slechte toegang tot informatie en dienstverlening en moeite met communicatie tot de grootste uitdagingen. Daarom is het mooi om te zien dat mensen die voorheen geïsoleerd leefden en zich niet bewust waren van de mogelijkheden, door de projecten nu samenkomen in spaargroepen en trainingen volgen.

Hoewel de overheid er voor al haar inwoners hoort te zijn, is ook daar gebrek aan informatie vaak een groot probleem. Zo weten ambtenaren gewoonweg niet hoe ze in hun beleid aandacht kunnen hebben voor mensen met een beperking. Daarom is het een goed en belangrijk onderdeel van *We are Able!* dat we hen trainen. En we zien verbetering! Zo mocht onze organisatie onlangs input leveren voor een nationale wet zodat die meer inclusief zou worden.'

Deborah Iyute

Directeur National Union of Disabled persons of Uganda (NUDIPU) Oeganda en auditief beperkt.

Overzicht partnerorganisaties en bijbehorende projecten

 <p>Soedan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Action on Disability and Development (ADD) - We are Able! 	 <p>Ethiopië</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grarbet Tehadiso Mahber (GTM) - Inclusieve oogzorg • Ethiopian Center for Disability and Development (ECDD) - Every Life Matters - Employable III • LAPDO - Noodhulp
 <p>Zuid-Soedan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Light for the World Zuid-Soedan - We are Able! 	 <p>Cambodja</p> <ul style="list-style-type: none"> • People's Action for Inclusive Development (PAFID) - Inclusief onderwijs • Krousar Thmey - Inclusief onderwijs
 <p>Oeganda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Light for the World Oeganda - We are Able! 	 <p>Indonesië</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pusat Rehabilitasi YAKKUM (PRY) - Inclusieve dorpen
 <p>Rwanda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kabgayi Eye Unit (KEU) - Inclusieve oogzorg • The Umbrella of Organizations of Persons with Disabilities in the fight against HIV&AIDS and for Health Promotion (UPHLS) - Every Life Matters • Light for the World België - Inclusief onderwijs • Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (UNABU) - Employable 	 <p>Nederland</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dutch Coalition on Disability and Development - We are Able!

4 Support in Nederland

Onze fondswerving en communicatie

Al 40 jaar is ons werk mogelijk door heel veel particuliere donateurs, fondsen, optiekzaken, kerken en stichtingen die ons werk mogelijk maken. Bedankt!

Meer naamsbekendheid en meer donateurs

Een van onze doelstellingen voor 2022 was het vergroten van onze naamsbekendheid. Een logische vervolgstap nadat we een jaar eerder als 'SeeYou' verder gingen. We zochten de publiciteit en onze directeur Dicky – als boegbeeld van SeeYou – gaf meerdere interviews en bijdragen aan radioprogramma's. En we kozen bewust voor campagnes die in de breedte van onze achterban zichtbaar waren, zoals de coverwraps van het Nederlands Dagblad en Reformatorisch Dagblad. Dat resulteerde in 1.216 nieuwe donateurs: een groei ten opzichte van 2021, waar we zeer dankbaar voor zijn. En huidige donateurs blijven langer bij ons werk betrokken, te zien aan het feit dat er 220 donateurs minder hun bijdrage stopzetten dan in 2021.

Dankbaar!

We zijn blij dat mensen het belang inzien van hulp voor mensen met een beperking in Afrika en Azië. Het is bijzonder dat we er in 2022 meer donateurs, bedrijven en fondsen bijkregen ondanks hoge inflatie en wereldwijde zorgwekkende ontwikkelingen. We zijn dan ook dankbaar voor elke vorm van betrokkenheid van stichtingen, vermogensfondsen, bedrijven, kerken, scholen en particulieren.

Optiekzaken steunen oogzorg wereldwijd

37 opticiens steunden, ieder op hun eigen wijze, ons werk binnen hun branche. Er zijn veel raakvlakken tussen het werk van een opticien en het werk van SeeYou en met elkaar hebben wij het beste voor ogen!

Netwerkbijeenkomsten voor ondernemers

Afgelopen jaar zijn we gestart met ondernemersbijeenkomsten in Veenendaal en Genemuiden. Zo hielden we een wijnproeverij, een activiteit die niet alleen gezellig was, maar waarin we ook verschillende projecten mochten presenteren. We hebben drie avonden gehad en voor 2023 staan mooie vervolgvactiteiten gepland.

Collectes in 144 kerken

Ons werk werd door 144 kerken ondersteund. Vaak door middel van collectes of door ons bijbelstudiepakket.

Goede verslaglegging

'Onze stichting steunt het werk van SeeYou al decennialang, omdat hun werk zo nodig is. En omdat de verslaglegging goed is. Ze geven helder aan wat bij een project conform of boven verwachting loopt, maar ook – en dat vraagt lef – wat niet naar verwachting loopt, met een plan voor verbetering.'

Jantine van de Watering-Geesink

Directeur Landelijke Stichting voor Blinden en Slechtzienden

Diverse items uit het kerkenpakket *Onbeperkt welkom*.

Aandacht voor inclusie in Nederland

Wij willen dat mensen met een beperking volwaardig onderdeel zijn van de samenleving, waar ook ter wereld. Daarom vragen we ook bij de Nederlandse politiek aandacht voor meer inclusie. Medewerkster Lieke Scheewe bezoekt geregeld de Tweede Kamer voor gesprekken met Kamerleden en bood Sustainable Development Goals (SDG's) nummer 2 'Geen honger' en nummer 10 'Ongelijkheid verminderen' aan in braille en gebarentaal. Verder zijn we – samen met de *Dutch Coalition on Disability and Development* en het *We are Able! Consortium* – regelmatig in gesprek met het Ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking om ervoor te zorgen dat noodhulp en ontwikkelingshulp óók mensen met een beperking bereikt.

Concrete resultaten: inclusie in beleid en moties

- In de nieuwe beleidsnota voor Internationale Handel en Ontwikkelingssamenwerking van minister Schreinemacher wordt inclusie van mensen met een beperking specifiek benoemd.
- Met onze kennis voorzien we Tweede Kamerleden van nuttige informatie. In 2022 leverde dat een – kamerbreed gesteunde – motie op vanuit CDA en D66 met het verzoek om toegankelijker noodhulp voor groepen die discriminatie ervaren, waaronder mensen met een beperking.

17 doelen voor een betere wereld

De SDG's (of duurzame ontwikkelingsdoelen) vormen een gezamenlijke agenda voor een weerbare, duurzame wereld met minder ongelijkheid en minder armoede. **193 landen** en al **ruim 1300 Nederlandse organisaties** zetten zich in om deze **17 doelen** te bereiken in 2030. Wij ook! Want de rode draad 'laat niemand achter' is exact waar SeeYou voor staat.

En een motie van SGP en CDA vroeg om betere toegang tot werk voor jongeren met een beperking.

Trouwe steun van fondsen, stichtingen en bedrijven

We zijn dankbaar voor zoveel trouwe en stabiele relaties die ons werk al jaren steunen. Ook in 2022 stemden we goed af wat de wensen waren van de vermogensfondsen en stichtingen, zodat we de match konden maken met de juiste projecten en activiteiten.

Nieuwe kansen

'Ik heb het geluk dat ik in een land ben geboren met goede gezondheidszorg en de kans heb gekregen om ondanks mijn lichamelijke beperking – osteogenesis imperfecta ofwel de broze bottenziekte – regulier onderwijs te volgen. Toen ik werd gevraagd als ambassadeur beeldde ik me in hoe het zou zijn geweest voor mij om in Cambodja op te groeien. De kans op een 'normaal' leven was een stuk kleiner geweest. Dankzij SeeYou krijgen mensen met een beperking kansen die ze anders niet hadden gehad.'

Berdine Zwanepol

SeeYou-ambassadeur, onderwijsassistent en geboren met de broze bottenziekte

Een van de betrokken opticiens vertelt:

'Ogen zijn het belangrijkste zintuig van ons lichaam. In Nederland zit oogzorg sinds 2019 zelfs in de basisverzekering. Hoe anders is dat in landen waar kinderen verstoten worden, alleen omdat ze slecht zien. Daar kan ik me echt niks bij voorstellen. Dan besef ik weer hoeveel leed er op de wereld is en dat – als je iets kunt missen – het onze taak is om een steentje bij te dragen.'

Ik vind het uniek dat SeeYou net zo bezig is met oogzorg als wij dagelijks in onze optiekzaak. Soms zijn klanten verbolgen omdat ze een staaroperatie nodig hebben. Dan wijs ik ze er altijd op dat ze blij mogen zijn dat we in Nederland staar zo vroeg kunnen constateren. Op die manier heb ik bijna wekelijks een gesprek over SeeYou om jullie werk bij zoveel mogelijk mensen onder de aandacht te brengen.'

Jessica Linschoten

Eigenaar Optiversum Prummel in Veenendaal

Drie hoogtepunten

- Lezers van het **Nederlands Dagblad** en het **Reformatorisch Dagblad** ontvingen in mei hun krant met een wazig afgedrukte voorpagina. Zo kregen ze een indruk hoe het is om te leven met beperkt zicht en konden wij ons oogzorgproject presenteren dat veel nieuwe donaties opleverde.
- We mochten twee **nieuwe SeeYou-ambassadeurs** verwelkomen: Berdine Zwanepol en Jurjen van Houwelingen. Met bevlogenheid en passie delen zij, zowel online als tijdens evenementen, waarom zij ons werk een warm hart toedragen.
- 16 december 2022 vierden wij ons **40-jarig bestaan**. Van ambassadeur Jurjen van Houwelingen kregen we een prachtig schilderij. Na de onthulling door Margreet Aantjes-Cozijnsen, dochter van de SeeYou-oprichters, kreeg het schilderij een mooie plaats in ons kantoor (zie pagina 24).

Succesvolle voorjaarscampagne: bij boekhandel de Rank in Veenendaal dachten ze eerst aan een misdruk.

5 Samenwerken

Samen bereiken we meer

We bundelen onze krachten altijd met andere lokale en internationale organisaties. Door gelijkwaardigheid, waardering voor elkaars werk en het delen van kennis en expertise staan we samen sterker.

Gelijkwaardige partners

In al onze projecten gaan we een partnerschap aan met lokale organisaties. Zij kennen de situatie, gemeenschap en cultuur het beste en ze hebben de benodigde specifieke expertise op het gebied van (oog)zorg, onderwijs of werk. Afhankelijk van het project werken we ook samen met lokale scholen, kerken of bedrijven.

We stimuleren samenwerking tussen partners

Onze drie thema's – *Inclusieve oogzorg*, *Toegang tot zorg*, *Onderwijs en werk* en *Gelijke rechten* – komen steeds vaker samen in onze projecten. Dat vraagt om onderlinge samenwerking van de verschillende lokale partners, die elk bijdragen vanuit hun eigen kennis en vakgebied. Zo werken partners in Rwanda bijvoorbeeld samen met overheidsklinieken. De ene organisatie verzorgt de oogtesten, controles en behandeling in een gezondheidskliniek en de andere mobiliseert vervolgens de mensen met een beperking tot actievere deelname aan hun gemeenschap.

We verbinden ook de kennis en expertise van Nederlandse organisaties met die van onze partners in projectlanden. Daarnaast verstevigen we de samenwerking met organisaties die specifieke expertise bieden op het terrein van (visuele) beperking, zoals *Bartiméus* en *Leprazending*. Zo koppelen we bijvoorbeeld expertise van *Bartiméus* (zorgorganisatie in Nederland voor mensen met een visuele beperking) over digitale toegankelijkheid met die van partners in Ethiopië, die daar aan inclusief onderwijs werken. Dit is een van de samenwerkingen die we verder willen verstevigen en blijven stimuleren, zodat onze projecten een brede impact hebben.

Expertise brengen en halen als inclusiepartner

We delen graag onze ervaring en expertise met andere ontwikkelingsorganisaties, zowel in projectlanden als vanuit een adviserende rol in Nederland. Door onze inclusie-expertise in te brengen in programma's van andere organisaties bereiken we – tegen relatief lage kosten – veel kinderen en volwassenen met een beperking. We kiezen voor organisaties die qua visie en overtuiging dicht bij ons staan, waar we al mee samenwerken en die zich in onze projectlanden bevinden, zoals *Light for the World*, *Woord en Daad* en *ZOA*.

Partnerbeleid

In 2022 schreven we een partnerbeleid dat ons intern richting geeft bij het selecteren van zowel partners in de projectuitvoering als ondersteunende partners en fondsen in Nederland. Zo weten we zeker dat we met elkaar dezelfde doelstellingen onderschrijven.

VN-Verdrag Handicap

Het VN-Verdrag Handicap waarborgt, beschermt en bevordert de rechten van mensen met een beperking. Het Verdrag is een belangrijke steun in de rug voor mensen met een beperking om op te komen voor hun rechten. In onze projectgebieden ondersteunen we waar mogelijk mensen en organisaties, die overheden aanspreken op hun verantwoordelijkheid om dit Verdrag na te komen.

Scan de QR-code voor het VN-Verdrag Handicap.

Netwerken waar we lid van zijn

We delen onze kennis met verschillende organisaties, maar blijven zelf ook graag leren over inclusie, oogzorg, bedrijfsvoering en fondsenwerving. Dat doen we binnen verschillende netwerken en brancheverenigingen. We kiezen bewust voor een (beperkt) aantal netwerken en platforms zodat we zinvol en betrokken kunnen participeren.

- **Partos**
Branchevereniging die meer dan 100 Nederlandse organisaties voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp verenigt.
- **Prisma**
Vereniging die focust op de rol van christelijke organisaties in internationale ontwikkelingssamenwerking, onder andere via het *JISRA-consortium* dat aandacht vraagt voor vrijheid van geloof.
- **Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD)**
Het belangrijkste Nederlands netwerk voor inclusie en belangenbehartiging van mensen met een beperking in ontwikkelingslanden. Door een gezamenlijke agenda met andere deelnemers creëren we een sterke lobby richting de Nederlandse overheid.
- **EU-Cord**
Europees netwerk dat zich richt op samenwerking en beleidsbeïnvloeding in internationale samenwerking. Binnen dit netwerk hebben wij specifieke aandacht voor lobby en advocacy en institutionele fondsenwerving.

In 2022 werden we lid van twee netwerken:

- **International Disability and Development Consortium (IDDC)**
Internationaal platform voor stakeholders op het terrein van beperking en inclusie. Door ons lidmaatschap zijn we nog beter op de hoogte van de internationale inclusie-ontwikkelingen beter volgen.
- **International Agency for the Prevention of Blindness (IAPB)**
In mei 2022 werden we lid van deze internationale alliantie met meer dan 150 leden die zich inzetten voor oogzorg.

6 Onze organisatie

Over SeeYou

In 2022 verzette ons team vanuit het kantoor in Veenendaal en onze partners in de zeven projectlanden weer veel werk. Werk dat we alleen konden doen dankzij zowel nieuwe donoren als donoren die ons al decennialang steunen.

Interne ontwikkelingen

In het tweede jaar van onze meerjarenstrategie was er ruimte voor verdere verdieping. Zo investeerden we in relaties met partnerorganisaties en bouwden we aan de verdere ontwikkeling van onze programma's voor oogzorg, inclusie en rechten van mensen met een beperking. We willen katalysator zijn richting onze partners en donoren, door middelen, expertise en netwerken te delen. En in 2022 konden we diverse nieuwe fondsen, bedrijven en expertisepartners verbinden aan onze partners in de projectlanden. We hebben te maken met een relatief hoog ziekteverzuim, desondanks hebben we er alles aangedaan om onze doelstellingen te behalen. Met een nieuwe medewerker project control investeren we in de kwaliteit van onze projectbeheersing en in de advisering en ondersteuning aan onze partners.

Ons team

Samen naar een klooster

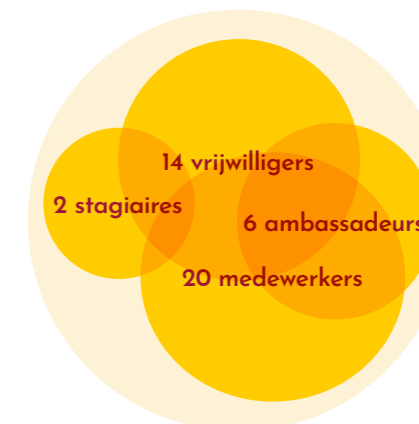
Tijdens een tweedaagse met ons volledige team in het klooster van Huissen bespraken we onder andere ons identiteitsdocument, dat we continu doorontwikkelen. En we spraken over de kernwaarden van SeeYou, die nauw verbonden zijn met de christelijke wortels van onze organisatie. Het leverde mooie gesprekken op over de persoonlijke drijfveren van medewerkers, en hoe we die vertalen in ons dagelijks werk.

Medewerkers en vrijwilligers

Ons SeeYou-team bestond in 2022 uit gemiddeld 15,26 fte (medewerkers in loondienst). We hadden een aantal personele wisselingen, maar eind van het jaar waren alle vacatures weer vervuld, waardoor het aantal fte stabiel bleef. We werden ondersteund door enthousiaste vrijwilligers en stagiaires. We investeerden in opleiding en ondersteuning van vrijwilligers, zoals een communicatietraining.

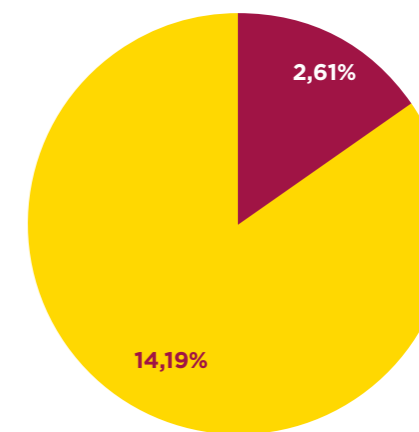
Personeelsvertegenwoordiging

Binnen SeeYou hebben we een personeelsvertegenwoordiging (PVT) waarmee de directeur in 2022 vier gesprekken voerde. Onder andere over de opzet en uitkomst van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, en het jaarplan en de begroting. Ook het bestuur heeft gesproken met de PVT.

Ziekteverzuim

In 2022 hadden we te maken met zeer hoog ziekteverzuim. Een combinatie van langdurige ziekte, zwangerschapsverlof en gevolgen van COVID:

Totale verzuim 16,8%

- Lang verzuim (> 43 dagen)
- Kort en middellang verzuim (< 43 dagen)

Bestuur en toezicht in 2022

Bestuursmodel

Als organisatie werken we met het bestuur-directiemodel. De dagelijkse leiding en taken voor beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering zijn in handen van onze directeur Dicky Nieuwenhuis. Haar taken en bevoegdheden zijn uitgewerkt in ons directiereglement.

Het directiereglement kunt u lezen op: www.seeyoufoundation.nl/over-seeyou/organisatie-bestuur-en-toezicht/

Bezoldiging directie

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Dit beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en vaststelling van de beloning volgen we de Regeling beloning directeuren van goededoelen-

organisaties (www.goededoelennederland.nl). Deze Regeling geeft met zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Ons bestuur heeft voor onze directeur Dicky Nieuwenhuis een zogenaamde BSD-score van 380 punten gewogen met een maximaal jaarinkomen van €117.225. Haar werkelijke jaarinkomen - inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering en pensioenbijdrage - bedroeg in 2022: €103.582.

Daarmee bleven het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn ruim binnen het in de Regeling opgenomen maximumbedrag. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Onze bestuursleden

Om toe te zien op de uitvoering van de directie hebben we een - onbezoldigd - bestuur. Deze scheiding van taken zorgt ervoor dat het interne toezicht onafhankelijk is. Zo ziet het bestuur toe op het functioneren van onze organisatie en op het behalen van onze doelen.

Vergaderingen en besluitvorming 2022

Het bestuur vergaderde in 2022 zes keer. Dit betrof vier reguliere vergaderingen en twee strategiesessies over toezichthouden en strategisch samenwerken met andere hulporganisaties.

De volgende besluiten werden genomen:

- goedkeuring van jaarverslag en jaarrekening 2021;
- goedkeuring jaarplan en begroting 2023;
- overgang van bestuur naar Raad van Toezicht; *Hiermee wordt in 2023 de bestuurlijke verantwoordelijkheid overgedragen aan de directeur. We besloten hiertoe omdat het raad-van-toezicht-model een meer gangbaar toezichthoudersmodel is in onze sector.*
- aanpassing van bestuurstermijnen van drie keer vier jaar (totaal twaalf jaar) naar één keer vier jaar, en twee keer twee jaar; *Bestuursleden maakten steeds vaker niet de volledige termijn van twaalf jaar vol. We verwachten dat een termijn van acht jaar - opgesplitst in drie kortere termijnen - aantrekkelijker is voor toezichthouders om zich te binden aan onze organisatie.*
- goedkeuring van nieuw beleid, waaronder ons identiteitsdocument en partnerschapsbeleid.

Bestuursevaluatie

Het bestuur evalueert jaarlijks haar functioneren. In 2022 concludeerde het bestuur dat ze haar toezicht-houdende rol steeds beter kan vervullen. Doordat de organisatie de managementinformatie goed op orde heeft, kan het bestuur zich richten op de hoofdzaken, en is er ruimte voor verdieping. Het bestuur wil graag meer zicht krijgen op de kwaliteit en risicobeheersing van programma's in onze projectlanden. Daarom zullen onze programma's meer ruimte krijgen op de agenda van bestuursvergaderingen.

Ons bestuur in 2022

Naam en functie	(Neven)functies	Bestuurslid sinds	Herbenoembaar	Aftredend
Sander van Bellen, voorzitter	Chief Financial and Risk Officer bij a.s.r. Inkomen	2018	2022 - 2024	2026
Job de Wit, secretaris	Teamleider ARAG, unit Vastgoed	2019	2023 - 2025	2027
Erik Werkman, penningmeester	Coach, trusted advisor	2021	2025-2027	2029
Stephan Bol	Manager Marketing & Communicatie Lelie Zorggroep	2017	2022 - 2024	2026
Annet Lukkien	Manager Partnerships Dorcas, Consultant Inclusion Matters	2018	2022 - 2024	2026
Marlies van der Kroft	Disability and Development Consultant	2022	2026 - 2028	2030

Tabel 1. Bestuurssamenstelling per 31-12-2022

Jonathan Folmer nam afscheid in december 2022, na acht jaar penningmeesterschap. We zijn dankbaar voor zijn inzet in de afgelopen jaren. Erik Werkman heeft zijn rol als penningmeester overgenomen.

We gaan voor kwaliteit

2022 bewees dat onze eerdere investeringen in het verbeteren van werkprocessen en managementinformatie niet voor niets zijn geweest. We hebben nu goed grip op de voortgang van zowel de financiële als inhoudelijke resultaten. In 2022 hebben we nieuwe stappen gezet in de vormgeving van project control, onder andere met een nieuwe functie: medewerker project control. Zo hebben we nog beter zicht op de bestedingen in onze projecten en de aansluiting met de eisen van donoren.

Kwaliteitsmanagement

Ons kwaliteitsmanagementsysteem is ingericht volgens de principes van ISO 9001 en de sectorspecifieke ISO-norm Partos 9001. In 2021 werd het ISO/Partos-certificaat voor drie jaar verlengd. In 2022 werden we door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) geaudit, in het kader van de driejaarlijkse verlenging van het CBF-keurmerk. Dit leverde een aantal verbeterpunten op, én een verlenging van het keurmerk. Daarnaast zijn er in 2022 diverse interne audits op verschillende processen uitgevoerd om de werking van ons kwaliteitsmanagementsysteem te controleren en te verbeteren. Afwijkingen en verbeterpunten zijn gerapporteerd en opgevolgd, zodat interne procedures weer up-to-date zijn.

Klanttevredenheidsonderzoek

We voerden een tevredenheidsonderzoek uit onder onze partners in de zeven projectlanden. Daaruit bleek dat het partnerschap met ons hoog gewaardeerd wordt. En we kregen een aantal aandachtspunten over het communiceren van budgetten, waar we verbetering in aanbrengen. We hebben onze procedures en jaarplanning aangepast om zo in eerder stadium budgetten en beta-lingen te kunnen behandelen.

Drie keurmerken

Door keurmerken en certificeringen weet u zeker dat wij bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met elke euro, verantwoording afleggen en ons onafhankelijk laten controleren.

• ANBI

Door de Belastingdienst zijn we aangemerkt als ANBI-instelling. Dat heeft als gevolg dat giften aan de stichting aftrekbaar zijn voor de Inkomstenbelasting.

• CBF-Erkend Goed Doel

Als CBF Erkend Goed Doel voldoen we aan strenge kwaliteitseisen die worden gecontroleerd door toezicht-houder CBF.

• ISO 9001 en Partos 9001

Onze stichting is ISO 9001 en Partos 9001 gecertificeerd. Deze certificering betreft de interne en externe processen die regelmatig worden getoetst en bijgesteld.

Klachten

We hebben in 2022 vijf klachten geregistreerd. Dit ging om vragen, zoals de frequentie van post of adresgebruik. Van een particuliere donor kregen we een klacht over het directiesalaris. Daarnaast ontvingen we klachten van een bedrijf en een stichting, met wie we vervolgens in gesprek zijn gegaan, waarna het bedrijf de samenwerking voortzette. Naar aanleiding hiervan hebben we ons rapportage-proces verbeterd.

Integriteit

Integriteit staat bij ons hoog op de agenda. Uit ervaring – en uit talloze onderzoeken – weten we dat onze doelgroep een aanzienlijk hoger risico loopt op misbruik, dan mensen zonder beperking. Daarom zijn veiligheid en een open cultuur cruciaal.

Integriteitsbeleid

Omdat we rechtstreeks met lokale partnerorganisaties in Afrika en Azië samenwerken in plaats van via een internationale organisatie, dragen we ook bij onze partners zorg voor een goed integriteitsbeleid en safeguarding van degenen die wij met ons werk ondersteunen. Het onderscheid tussen onze directe en indirecte verantwoordelijkheid richting stakeholders en onze doelgroep en het integer handelen wat we van onszelf en onze partners vragen, hebben we vastgelegd in ons integriteitsbeleid.

Ons integriteitsbeleid

kunt u lezen op onze website.

Wat vindt u terug in ons integriteitsbeleid?

- integriteitsstatement
- gedragscode
- preventiebeleid
- meldcode
- verwijzingen naar onderliggende regelingen: transparantie & anti-corruptiebeleid, regeling vertrouwenspersonen, klokkenluidersregeling en klachtenregeling

Intern leren over integer handelen

Als onderdeel van onze preventieve maatregelen houden we intern continu het gesprek gaande over het belang van integer handelen en concrete morele dilemma's. Zo bespraken we in 2022 als team een aantal cases waar we lessen uit konden leren. Dit leidde tot een aanpassing in ons partnerschapsbeleid, waarin nu is aangegeven dat we nieuwe donoren zullen screenen op een aantal zaken wat betreft ethisch handelen. Met onze vrijwilligers

hebben we eveneens morele dilemma's besproken aan de hand van een concrete casus. Dit maakte hen meer bewust van de rol die zij ook hebben in integer handelen in diverse situaties.

Integriteit bij onze partners

Tijdens de diverse contactmomenten met partnerorganisaties en tijdens werkbezoeken staat het onderwerp integriteit – altijd – op de agenda. We vragen onze partnerorganisaties naar hun integriteitsbeleid (ook wel: safeguarding) en hoe zij dit in uitvoering brengen en waar ze tegenaan lopen. Bij werkbezoeken brengen zij dit ook zelf ter sprake, zo werden onze medewerkers bij een projectbezoek onlangs zelf gevraagd om een toestemmingsformulier voor het gebruik van hun foto's in te vullen.

Gedragscode

Onze gedragscode is gebaseerd op onze kernwaarden: ieder mens is kostbaar, er is plaats voor iedereen, naastenliefde en gerechtigheid. Deze gedragscode is ondertekend door alle medewerkers en vrijwilligers en vormt de basis voor al ons handelen. Daarnaast onderschrijven we de Partos Gedragscode uit 2019 met richtlijnen over samenwerking met maatschappelijke organisaties in projectlanden, de inrichting van een professionele organisatie, en afspraken rond communicatie en fondsenwerving. We werken altijd met financiële middelen die ons door anderen – donateurs, fondsen, stichtingen – worden toevertrouwd. We volgen richtlijnen, zoals verwoord in ons Transparantie & Anti-corruptiebeleid, om het risico op misbruik van deze middelen te minimaliseren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

Onze MVO-beleidsverklaring heeft drie uitgangspunten:

• Eerlijk en oprecht werken

In de voorgaande paragrafen Kwaliteit en Integriteit is beschreven hoe we dat vormgeven.

• Respect voor onze stakeholder, ons werk en onze organisatie

Naast regelmatige tevredenheidsonderzoeken worden de diverse belanghebbenden jaarlijks geraadpleegd bij strategische beslissingen. Daarbij gaat het om vrijwilligers, ambassadeurs, familie van de oprichters, betrokken donoren, vertegenwoordigers van vermogensfondsen en strategische partners in onze projectlanden en in Nederland.

• Respect voor milieu en de maatschappij

We maken ons sterk voor de bescherming van het milieu en we willen zuinig omgaan met natuurlijke hulpbronnen. Daarom kiezen we voor CO₂-compensatie van onze vlieg-reizen via het programma Climate Stewards' van stichting *A Rocha*. Thuiswerken is inmiddels een vast onderdeel van ons werk geworden. Ons uitgangspunt is 50% op kantoor en 50% vanuit thuis werken. Dit resulteert in een structureel lagere CO₂-uitstoot van woon-werkverkeer en minder papierverbruik.

Risicomanagement

Ons werk brengt risico's en onzekerheden met zich mee. Met ons risicomanagement voorkomen we dat risico's werkelijkheid worden en beperken we de eventuele impact. Met een intern risicoregister, een driemaandelijke risicoanalyse van het managementteam en gedegen beleid over projectbestedingen, rapportage, controle, en integriteit, werken we aan gestructureerde risicobeheersing.

Voor de komende jaren zien we vijf belangrijke risico's.

1. Onzekere externe omstandigheden vanwege pandemieën en politieke onrust

Kans: groot
Mogelijke impact: groot

We hebben gezien hoe snel de wereld in de greep kan raken van een virus of een conflict dat ver over nationale grenzen reikt. Of het nu gaat om een (burger)oorlog, lockdown, of stijgende kosten van dagelijkse producten: onze doelgroep wordt hard door zulke situaties geraakt, doordat zorg, onderwijs en werk voor mensen met een beperking nóg ontoegankelijker worden.

Onze maatregelen:

- blijven investeren in projecten voor economische zelfstandigheid en voedselzekerheid
- aandacht vragen van overheden om (nood)hulp inclusief te maken voor mensen met een beperking
- extra noodhulpcampagnes waar nodig

2. Stijgende kosten als gevolg van inflatie

Kans: groot
Mogelijke impact: groot

Zowel internationaal als in Nederland stijgen de kosten. Dit beïnvloedt de uitvoering van onze projecten – er kan minder tegen dezelfde kosten.

Onze maatregelen:

- nog kritischer dan voorheen kijken naar wat écht nodig is voor wat betreft onze organisatiekosten
- met partners in de projectlanden in gesprek over prioriteiten in de projectuitvoering

3. Beperkte teamcapaciteit

Kans: groot
Mogelijke impact: groot

Door krapte in de Nederlandse arbeidsmarkt is het lastiger om gekwalificeerde staf te vinden. Gevolgen van corona – zoals long-COVID – kunnen zorgen voor een relatief hoog ziekteverzuim.

Onze maatregelen:

- scherpe keuzes maken in wat we wel en niet doen
- overstap naar nieuwe arbodienst, die preventie hoog op de agenda heeft staan
- voortdurend aandacht voor aantrekkelijke werkomgeving en werkplezier

4. Verlies van inkomsten

Kans: middelgroot
Mogelijke impact: groot

De huidige inflatie, gestegen energiekosten en onzekerheid in de wereld leiden tot voorzichtigheid bij onze donateurs.

Onze maatregelen:

- ingezette strategie voor inkomstengroei stevig doorzetten
- inkomstenontwikkeling monitoren
- investeren in het aantrekken van nieuwe donateurs
- uitgaven uitsluitend toekennen als inkomsten gegarandeerd zijn

5. Integriteitsschending en fraude

Kans: middelgroot
Mogelijke impact: groot

In een tijd waarin (seksueel) grensoverschrijdend gedrag volop in het nieuws is, zijn ook wij ons ervan bewust dat dit risico in alle bedrijven en organisaties aanwezig is. En dat juist onze doelgroep hier extra kwetsbaar voor is. Mogelijke integriteitsschending levert niet alleen grote imagoschade op, maar vooral blijvende schade in iemands leven.

Onze maatregelen:

- stevig integriteitsbeleid
- blijvend intern in gesprek gaan over integriteit binnen onze organisatie en partnerorganisaties
- interne processen gericht op het voorkomen van fraude, die zowel intern als extern worden gecontroleerd

7 Leren & vooruitkijken

Wat 2022 ons leerde voor de toekomst

We evalueren ons werk regelmatig. Daardoor blijven we groeien en ontwikkelen we steeds – nog – betere projecten.

Impact op de lange termijn

Als SeeYou willen we de kwaliteit van leven van mensen met een beperking verbeteren. We hebben goed zicht op de mensen die we samen via onze partners bereiken met de projecten. Maar we merken ook dat het lastig is om inzicht te krijgen in de langetermijneffecten van onze aanpak. Wat veranderen onze oogzorg-, onderwijs- en vaktrainingsprojecten in de levens van mensen met een beperking op lange termijn? In 2023 zullen we voorrang geven aan meer en betere manieren om deze impact te meten.

Verbinden van oogzorg en inclusief onderwijs

In 2022 zagen we dat op de scholen, die betrokken zijn bij screening voor het oogzorgprogramma, vrijwel geen blinde of slechtziende kinderen in de schoolbanken hebben. Omdat we juist oogzorg en inclusieve ontwikkeling met elkaar willen verbinden, willen we dit, samen met onze lokale partners en onze Nederlandse partner Bartiméus, verbeteren.

Aandacht voor strategische samenwerking

Een belangrijk uitgangspunt van onze strategie is directe samenwerking met lokale partners, bij voorkeur met organisaties die mensen met een beperking vertegenwoordigen. Door niet langer met eigen landkantoren te werken hebben we hier vooruitgang ingeboekt. In 2023 willen we verder groeien in strategische samenwerking met lokale partners. We doen dit onder andere door gezamenlijk trainingen geven, verdieping van het tevredenheidsonderzoek, een systematische aanpak van de dialoog met onze partners ten aanzien van integriteitsbeleid, en focus op directe samenwerking met organisaties van mensen met een beperking.

Interne leer- en ontwikkelpunten

- Onze interne organisatie is georganiseerd in drie teams; programma's, fondsenwerving en communicatie en bedrijfsvoering. Deze teams werken nauw samen om onze projecten te realiseren. In 2023 willen we dit nóg dichter bij elkaar brengen door multidisciplinaire teams te vormen rondom de belangrijkste projecten. Zo voorkomen we onnodige ruis en overleg.
- De huidige krappe arbeidsmarkt vormt ook voor ons een flinke uitdaging. We hebben daarom geconcludeerd dat we – naast de klassieke manier van personeelswerving – andere wegen moeten gaan bewandelen. Met name op het terrein van fondsenwerving zullen we meer diensten uitbesteden.

In het programma *Every Life Matters* maken we ziekenhuizen toegankelijk voor mensen met een beperking.

Plannen voor 2023

Vooruitkijkend naar 2023 blijven we ons dagelijks inzetten voor inclusieve (oog)zorg, inclusief onderwijs en werk, en blijven we opkomen voor gelijke rechten van mensen met een beperking in Afrika en Azië. Hieronder vindt u onze doelen voor komend jaar.

De kern: gelijke toegang tot zorg, onderwijs en werk

- Groei in het aantal kinderen en volwassenen dat we bereiken met kwalitatief goede oogzorg, revalidatie en preventieve maatregelen. We zetten oogzorg en -screening voort in de gebieden waar we al actief zijn en starten ook in nieuwe regio's.
- Meer jongere kinderen krijgen toegang tot inclusief onderwijs in Azië.
- Continuering van het aantal mensen met een beperking dat we helpen naar werk en inkomen en doorontwikkeling van dit programma.

Elkaar versterken door samenwerking

- We gaan de rol van belangenvertegenwoordigers binnen onze projecten analyseren en bespreken met onze partnerorganisaties. We staan achter de zogenoemde Shift of Power, waarmee we belangenorganisaties een sterkere positie geven. Zo blijven we met het We are Able! consortium in Oeganda, Zuid-Soedan en Soedan lokale belangenvertegenwoordigers van mensen met een beperking verder versterken om op te komen voor voedselzekerheid. En zullen we deze kennis delen met Nederlandse en internationale beleidsmakers.
- We starten in 2023 met een pilotproject samen met het Bartiméus Fonds voor digitale toegankelijkheid op scholen in Ethiopië. Op twee al geselecteerde scholen wordt de ICT verbeterd, zodat kinderen met een visuele beperking beter kunnen leren. Op tien andere scholen, waar nog geen of weinig ondersteuning voor leerlingen met een visuele beperking is, gaan we werken aan betere toegankelijkheid.
- Strategische samenwerking met andere organisaties die onze missie versterken, is essentieel. Maar samenwerking kost ook tijd en aandacht. Daarom kiezen we in 2023 voor een beperkt aantal partners, die onze programma's, fondsenwerving of bedrijfsvoering kunnen versterken.

We vieren ons 40-jarig bestaan

Als SeeYou hebben we al veertig jaar het beste voor ogen. En dat gaan we komend jaar natuurlijk vieren. Onder andere met een jubileummagazine en verschillende feestelijke momenten met onze achterban, zoals een concert. Naast dat we ons veertigjarig bestaan vieren, blijven we streven naar groei op diverse gebieden. Van meer inkomsten, gehonoreerde fondsaanvragen en uitbreiding van programma's tot toenemende tevredenheid bij stakeholders, een toenemend aantal betrokken ondernemers en fondsen, en groei in onze rol als inclusiepartner, op persoonlijk en professioneel vlak.

Ook integriteit blijft een belangrijk thema. Zo willen we ons integriteitsbeleid verdiepen door dilemma's te bespreken en met partnerorganisaties samen te leren wat grensoverschrijdend gedrag is en hoe we het kunnen voorkomen.

8 Financiën

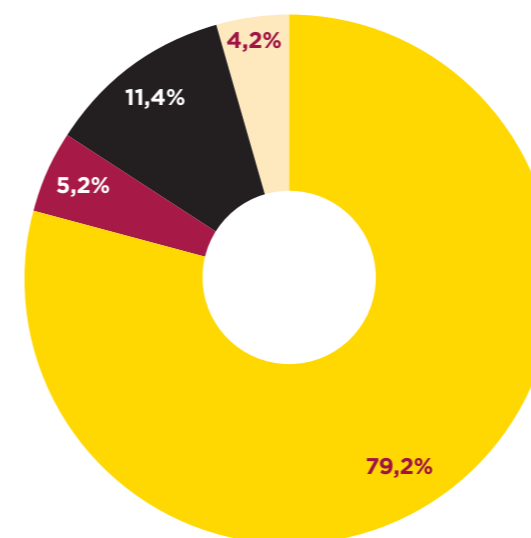
Jaarcijfers 2022

Dankzij de bijdragen van fondsen, overheden en donateurs konden wij ook in 2022 verschil maken in duizenden mensenlevens. In dit hoofdstuk geven we u graag een toelichting op de belangrijkste resultaten en hoofdpunten van ons financieel beleid. Meer financiële details vindt u in onze jaarrekening.

Bijna 87% van onze baten werd besteed aan onze doelstelling. In totaal besteedden we ruim 3,2 miljoen in onze projectlanden. Van de totale kosten werd 84,4% besteed aan de doelstelling. Een deel van de bestedingen werd gefinancierd uit de reserves

Bestedingen en lasten

(als percentage van de totale bestedingen en lasten)

- (Oog)zorg en inclusie van mensen met een handicap in projectlanden
- Voorlichting
- Werving baten
- Beheer en administratie

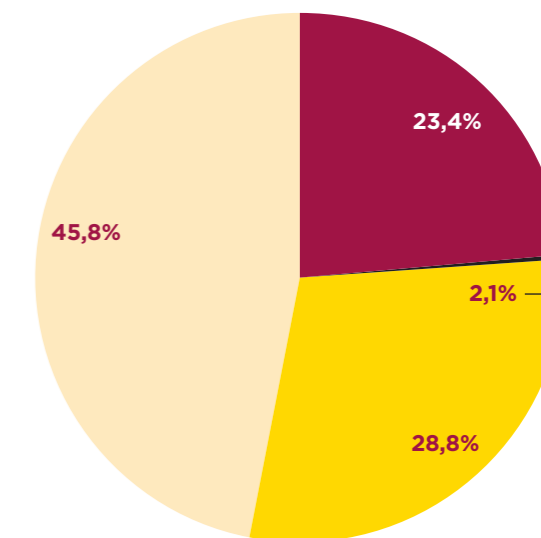
De totale bestedingen en lasten bedroegen in 2022 in totaal € 3.922.010. Deze uitgaven zijn als volgt te verdelen:

Besteed aan de doelstelling:

	€
(Oog)zorg en inclusie van mensen met een handicap in projectlanden	3.162.097
Voorlichting	206.899
Overige lasten	
Werving baten	546.716
Beheer en administratie	166.298
Totaal	3.992.010

Baten naar herkomst

(als percentage van de totale baten)

- Baten van particulieren
- Baten van bedrijven
- Baten van overheden
- Baten van andere organisaties zonder winststreven

In 2022 werd door SeeYou in totaal een bedrag van € 3.875.856 ontvangen. Deze opbrengst is ontvangen uit de volgende bronnen:

Baten 2022 naar herkomst:

	€
Baten van particulieren	903.485
Baten van bedrijven	81.054
Subsidies van overheden	1.115.830
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.775.389
Overige baten	98
Totaal	3.875.856

Baten

We ontvingen in 2022 in totaal € 3.875.856. Dat is bijna € 500.000 meer dan in 2021, waar we erg blij mee zijn. 2022 was een onrustig jaar op het gebied van fondsenwerving. De oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende energiecrisis en hoge inflatie leidden tot een onzekere situatie. Desondanks konden we in 2022 onze inkomsten op peil houden en een groei in de bestedingen aan onze projecten realiseren. We zijn dan ook dankbaar voor onze trouwe achterban.

De baten van particulieren kwamen uit op het niveau van 2021 en op wat we hadden begroot voor 2022. De opbrengst van particulieren (donateurs) bleef achter op de begroting. Dankzij hogere opbrengsten op bedrijven en legaten werd de begroting toch gerealiseerd.

Onder subsidies van overheden valt het *We are Able!*-programma. De bestedingen voor dit programma in Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan kwamen op 98% van de begroting. De opbrengsten zijn hieraan gekoppeld.

De baten van andere organisaties zonder winststreven bleven licht onder de begroting, maar ruim boven het niveau van 2021. Uit deze middelen konden we onder meer het *Employable* programma en oogzorgprogramma's in Ethiopië en Rwanda financieren.

Van de totale baten konden we 86,9% besteden aan onze doelstelling. Dat sluit aan bij het doel dat we hebben

gesteld in onze strategie om in 2024 minimaal 85% van de beschikbare middelen te besteden aan onze doelstelling. *Meer gedetailleerde cijfermatige informatie over de baten vindt u in de jaarrekening.*

Lasten

De totale lasten van € 3.992.010 werden in 2022 voor 84,4% besteed aan de doelstelling van onze organisatie – tegenover een begroot percentage van 82,1%. 79,2% van onze uitgaven ging naar projectbestedingen voor onze projecten in Afrika en Azië voor inclusieve oogzorg, toegang tot zorg, onderwijs en werk, en gelijke rechten voor mensen met een beperking. En 5,2% besteedden we aan bewustwording en voorlichting over de noodzaak van inclusieve ontwikkeling in ontwikkelingssamenwerking.

De organisatiekosten zoals fondsenwerving en beheer en administratie bleven onder de begroting. De indicatoren hiervoor scoren lager dan we in de begroting hadden voorzien en berekend. Zo kwamen de kosten voor fondsenwerving uit op 11,4% van de totale lasten en voor beheer en administratie op 4,2%. Deze cijfers zijn gedaald ten opzichte van 2021, wat laat zien dat onze inzet op kostenbeheersing effect heeft gehad.

De personeelskosten bleven onder de begroting. Dat terwijl we in 2022 geconfronteerd werden met een hoog ziekteverzuim en er langdurige uitval van een aantal medewerkers met externe ondersteuning moest worden opgelost. De kosten hiervoor konden in belangrijke mate

worden gedekt door de uitkering van de verzuimverzekering. Het team heeft hard gewerkt om onze doelstellingen waar te maken en de boogde resultaten te halen.

Resultaatanalyse

We sloten 2022 af met een per saldo negatief resultaat van € 86.016. Dat is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van 2021 toen we nog een verlies van € 393.380 moesten melden. Het verlies in 2022 – waarvan 88% projectkosten betreft die niet uit de opbrengsten van 2022 zijn betaald – is gefinancierd uit de Noodhulpreserve (€ 25.000) en uit de Bestemmingsfondsen (€ 50.410). Het resterende bedrag van € 10.606 is ten laste gebracht van de Reserve Missie 21-24.

Reservebeleid

Continuïteitsreserve

Met de continuïteitsreserve kunnen we kortetermijnrisico's dekken en zorgen we ervoor dat we ook in de toekomst aan alle verplichtingen kunnen voldoen. We hanteren hiervoor € 1.400.000 als een verantwoord maximaal niveau (met een bandbreedte van € 100.000). De continuïteitsreserve is afgelopen jaar niet gewijzigd en was eind 2022 na resultaatbestemming € 1.271.687.

De brancheorganisatie *Goede Doelen Nederland* adviseert een reserve-maximum van anderhalf keer de jaarkosten van de werkorganisatie. Onze continuïteitsreserve blijft daar met 0,75 keer de organisatiekosten ruim onder. Zo hebben we voldoende capaciteit om forse tegenvallers op te vangen, afgestemd op onze risicoanalyse. Tegelijkertijd zorgt het hanteren van een maximumnorm ervoor dat we onze middelen zoveel mogelijk investeren in oogzorg en inclusieve ontwikkeling in onze projectlanden.

Bestemmingsreserves

Naast de continuïteitsreserve hebben we de volgende bestemmingsreserves gevormd:

Bestemde reserves eind 2022:

- reserve noodhulp: € 75.000
- reserve realisatie missie 21-24: € 454.788

Reserve noodhulp

De landen waar we met onze partners samenwerken, worden regelmatig getroffen door natuurrampen, conflicten of andere onverwachte noodsituaties zoals de coronapandemie. In noodsituaties willen we noodhulp bieden, op voorwaarde dat onze strategische lokale of internationale partners voldoende capaciteit hebben om deze hulp adequaat te bieden. Om snel te kunnen reageren in noodhulpsituaties, hebben we een reserve om de eerste activiteiten direct op te kunnen starten en (voor) te financieren, ongeacht werving. De eventueel geworven middelen voor deze noodhulp vloeien vervolgens weer terug in de reserve, tot de voorfinancieringspositie weer is aangevuld.

In 2022 hebben we voor noophulpondersteuning in Ethiopië € 25.000 van deze reserve ingezet. De omvang van onze inzet bij noodhulp is gezien de aard van onze ondersteuning beperkt. We hebben daarom besloten om het niveau van deze reserve te verlagen naar € 75.000. Dat betekent dus dat de besteding in 2022 niet wordt aangevuld. De in 2022 voor noodhulp geworven middelen zijn dan ook besteed en vloeien niet terug in de reserve.

Reserve realisatie missie 21-24

Deze reserve is in 2019 gevormd uit een legaat en bestemd voor de vormgeving en uitrol van onze nieuwe strategie in onze projectlanden in Afrika en Azië, en de ondersteuning die daarbij nodig is vanuit Nederland. Het bestuur heeft in 2020 de inhoudelijke kaders hiervoor vastgesteld. Samengevat dient de reserve tussen 2021 en 2024 ingezet te worden om:

- Te investeren in de organisatie om de werving van middelen (eigen fondsenwerving) structureel te verhogen (met gemiddeld 5% per jaar) waardoor structureel hogere investering in onze projecten in Azië en Afrika mogelijk wordt.
- Het realiseren van een groter bereik van het aantal kinderen en volwassenen met een (visuele) beperking in onze projectlanden en daarmee het bereiken van meer impact in het leven van deze mensen.

De voortgang en resultaten worden gemonitord door het bestuur aan de hand van concrete indicatoren. Jaarlijks wordt geëvalueerd of de investering vanuit de reserve het gewenste effect heeft, of bijsturing behoeft.

Voor 2022 was € 218.637 als onttrekking aan deze reserve opgenomen in de begroting. In 2021 was de besteding ten laste van deze reserve hoger dan voorgenomen als gevolg van extra kosten voor fondsenwerving en communicatie. Daardoor konden de kosten voor fondsenwerving en communicatie in 2022 worden beperkt. Het streven achter de inzet van deze reserve is bouwen aan een evenwichtige exploitatie en groei van beschikbare middelen voor onze programma's en projecten. In 2022 hielden we opbrengsten en kosten nagenoeg in evenwicht waardoor er slechts € 10.606 ten laste van de Reserve Missie 21-24 werd gebracht. Het saldo van deze reserve blijft bestemd voor inzet in verbetering van de realisatie van onze missie. De beschikbare middelen zo effectief mogelijk inzetten is daarbij elke keer weer de belangrijkste afweging. In 2024 zal deze reserve volledig zijn besteed.

Bestemmingsfondsen

Er werd € 50.410 onttrokken aan de Bestemmingsfondsen. Dit fonds laat zien welk deel van de giften met een specifieke projectbestemming nog niet zijn besteed. De opbrengsten zijn verspreid door het jaar heen ontvangen. Relatief grote bedragen die we aan het einde van het jaar ontvingen, konden niet meer volledig worden besteed in het jaar van ontvangst. Anderzijds zijn er gedurende het

jaar projectbestedingen gefinancierd met in eerdere jaren ontvangen middelen. Per saldo werd er dus meer besteed ten laste van de bestemmingsfondsen dan er aan werd toegevoegd.

Normpercentages

We willen dat alle donaties die we ontvangen, bijdragen aan een inclusieve wereld en kwalitatief goede zorg. Om ons werk goed en professioneel te kunnen doen, is het nodig om te investeren in fondsenwerving en kwaliteitsversterking. We hechten eraan om de kostenpercentages onder de benchmark van Goede Doelen Nederland te houden. In tabel 2 vindt u de gerealiseerde percentages in vergelijking met de benchmark voor kleine fondsenwervende instellingen (< € 5 miljoen).

Ons langjarig doel is om gemiddeld 85% van de beschikbare middelen (baten) te besteden aan onze doelstelling. Het driejaargemiddelde over de jaren 2020-2022 komt uit op 90%.

De in tabel 2 en 3 vermelde percentages onder benchmark betreffen bestedingen ten opzichte van de totale bestedingen – en dus niet ten opzichte van baten. De benchmark 2021 voor doelbesteding komt uit op 78%. Als SeeYou besteedden we in 2022 84,4% aan de doelstelling. Ons kostenpercentage voor werving bleef lager dan de benchmark en daalde ten opzichte van eerdere jaren. Dat komt mede door de extra kosten die we in 2020 en 2021 hebben gemaakt voor de naamswijziging en implementatie van de nieuwe strategie. Ons kostenpercentage voor beheer en administratie ligt gemiddeld lager dan de benchmark.

Begroting 2023

De begroting voor 2023 gaat uit van verwachte inkomsten van bijna 3,7 miljoen. De bestedingen zijn daarmee in verhouding. De organisatie komt in 2023 tot iets minder gunstige indicatoren. De intensivering van inzet op fondsenwerving – en daarmee gepaard gaande kosten – is gezien de maatschappelijke en economische ontwikkelingen noodzakelijk. Ten tweede willen we, mede door de toenemende aandacht voor kwaliteit en verantwoording, onze verantwoordelijkheid naar donoren, achterban en implementerende partners nog meer vorm geven. Daarom is het begrote bedrag voor beheer en administratie opgehoogd.

Dankzij de bijdragen door particuliere giften, fondsen en stichtingen en institutionele fondsen kunnen we onze projectportfolio in belangrijke mate continueren. In totaal zeven landen zijn we samen met onze partners actief op het gebied van (oog)zorg, inclusie en rechten voor mensen met een beperking. Verder sturen we nadrukkelijk op kostenbeheersing en werken we hard aan behoud en zo mogelijk groei in fondsenwerving. De inzet op fondsenwerving en kwaliteit en beheer leiden wel tot hogere kosten.

Daarom accepteren we in 2023 een begroot negatief resultaat van € 180.873. Dit tekort wordt gefinancierd uit de Reserve Missie 21-24. De indicatoren worden daardoor iets ongunstiger, maar zijn nog altijd in lijn met de benchmark 2021.

De begroting voor 2023 is als bijlage opgenomen in de jaarrekening 2022 en vindt u vanaf pagina 50.

Meerjarenbegroting 2021 - 2024

Om onze meerjarenstrategie (zie pagina 8) goed en op een financieel verantwoorde wijze te begeleiden hebben we in 2020 een reorganisatie doorgevoerd. Hierdoor daalden onze kosten in Nederland structureel. In combinatie met een groeistrategie – met name ten aanzien van particuliere inkomsten – willen we de exploitatietekorten uit de vorige strategieperiode doorbreken, en verhoudingsgewijs meer middelen besteden aan onze projecten. In 2022 hebben we daarin goede stappen gezet. De mogelijkheden voor fondsenwerving hebben zich anderzijds sinds 2020 niet in positieve zin ontwikkeld. De coronapandemie, oorlog in Oekraïne, energiecrisis en hoge inflatie en recent de aardbevingramp in Turkije leiden ertoe dat de 'fondsenwervingsmarkt' er heel anders uitziet dan een aantal jaren geleden. Wij zullen ons daartoe moeten verhouden. We sturen op een voortzetting van ons beleid om kosten en baten in evenwicht te brengen en te houden. In 2023 zullen we de uitgangspunten van de meerjarenbegroting evalueren en waar nodig bijstellen en aanpassen op veranderende interne en externe ontwikkelingen.

	3-jaars gemiddelde	Totaal 2022	Totaal 2021	Totaal 2020	Benchmark 2021*
Doelbestedingspercent					
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	90,0%	86,9%	90,2%	92,9%	
Doelbestedingspercentage van de lasten:					
Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	82,0%	84,4%	81,2%	80,5%	78,0%
Wervingspercentage baten:					
Wervingskosten/som van de geworven baten	14,9%	11,8%	16,1%	16,8%	
Wervingspercentage lasten:					
Wervingskosten/totale lasten	13,5%	11,4%	14,5%	14,6%	15,0%
Kosten beheer en administratie:					
Kosten beheer en administratie/totale lasten	4,5%	4,2%	4,3%	4,9%	7,0%

*Benchmark Feiten & Cijfers Goede Doelen 2021, Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisaties (> € 5 miljoen)

Tabel 2. Benchmark 2021 in vergelijking met cijfers SeeYou

	3-jaars gemiddelde	Benchmark 2021*	Begroting 2023
Doelbestedingspercent			
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	90,0%		81,4%
Doelbestedingspercentage van de lasten:			
Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	82,0%	78,0%	77,8%
Wervingspercentage baten:			
Wervingskosten/som van de geworven baten	14,9%		15,6%
Wervingspercentage lasten:			
Wervingskosten/totale lasten	13,5%	15,0%	15,0%
Kosten beheer en administratie:			
Kosten beheer en administratie/totale lasten	4,5%	7,0%	7,3%

*Benchmark Feiten & Cijfers Goede Doelen 2021, Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisaties (> € 5 miljoen)

Tabel 3. Benchmark 2021 in vergelijking met begroting SeeYou

Inhoudsopgave

9.1	Balans per 31 december (na resultaatbestemming)	52
9.2	Staat van baten en lasten	54
9.3	Resultaatbestemming	55
9.4	Kasstroomoverzicht	56
9.5	Overzicht lastenverdeling	58
9.6	Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat	60
9.7	Toelichting op de balans	62
9.8	Toelichting op de baten	69
9.9	Toelichting op de lasten	70
9.10	Bezoldiging	73
9.11	Verschillenanalyse	74
9.12	Goedkeuring en ondertekening jaarrekening 2022	75
	Controleverklaring accountant	76
	Bijlage begroting 2023	79

9 Jaarrekening 2022

Deze jaarrekening geeft tekst en uitleg bij de balans en de resultaten over het jaar 2022. In hoofdstuk 8 van het jaarverslag vindt u tevens uitleg over ons financiële beleid en het beleid omtrent de reserves.

9.1 Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

Activa		31-12-2022	31-12-2021
		€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa	9.7.1		
Gebouwen		49.244	54.872
Inventaris en automatisering		47.947	58.938
Vervoersmiddel		-	-
		97.191	113.810
Vlottende activa			
Vorderingen	9.7.2		
Te ontvangen projectbijdragen		144.464	232.398
Vooruit betaalde projectbijdragen		181.163	191.418
Te vorderen uit nalatenschappen		170.160	48.239
Overige vorderingen en activa		25.144	14.644
		520.931	486.699
Liquide middelen	9.7.3	2.401.594	2.603.973
Totaal activa		3.019.716	3.204.482

Passiva		31-12-2022	31-12-2021
		€	€
Reserves en fondsen	9.7.4		
Reserves			
Continuïteitsreserve		1.271.687	1.271.687
Reserve Noodhulp		75.000	100.000
Reserve realisatie missie 2021-2024		454.788	465.394
		1.801.475	1.837.081
Fondsen			
Bestemmingsfondsen		157.598	208.008
Voorzieningen	9.7.5		
Uitkeringsverplichting		280.419	336.863
		280.419	336.863
Kortlopende schulden	9.7.6		
Schulden met betrekking tot projecten		541.197	598.143
Belastingen en sociale lasten		84.334	61.245
Overige kortlopende schulden personeel		108.416	89.806
Overige kortlopende schulden		46.277	73.336
		780.224	822.530
Totaal passiva		3.019.716	3.204.482

9.2 Staat van baten en lasten

Baten		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
		€	€	€
Baten van particulieren	9.8.1	903.485	898.500	901.495
Baten van bedrijven	9.8.2	81.054	40.500	79.700
Subsidies van overheden	9.8.3	1.115.830	1.143.446	884.006
Baten van andere organisaties zonder winststreven	9.8.4	1.775.389	1.833.500	1.520.177
Som van de geworven baten		3.875.758	3.915.946	3.385.378
Overige baten	9.8.5	98	500	1.452
Totaal baten		3.875.856	3.916.446	3.386.830
Lasten		€	€	€
Besteed aan doelstellingen				
(Oog)zorg en inclusie van mensen met een handicap in projectlanden	9.5	3.162.097	2.866.365	2.781.372
Voorlichting	9.5	206.899	242.800	274.625
		3.368.996	3.109.165	3.055.997
Werving				
Wervingskosten	9.5	456.716	507.876	546.122
Beheer en administratie				
Kosten van beheer en administratie	9.5	166.298	174.719	163.614
Som van de lasten		3.992.010	3.791.760	3.683.126
Saldo voor financiële baten en lasten		-116.154	124.686	-491.924
Saldo financiële baten en lasten	9.9.8	30.138	-10.000	-14.477
Saldo van baten en lasten		-86.016	114.686	-393.380

9.3 Resultaatbestemming

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Resultaatbestemming reserves			
Continuïteitsreserve	-	333.323	-141.238
Reserve noodhulp	-25.000	-	-
Reserve realisatie missie 2021-2024	-10.606	-218.637	-365.861
	-35.606	114.686	-507.099
Resultaatbestemming fondsen			
Bestemmingsfondsen	-50.410	-	113.719
Totaal	-86.016	114.686	-393.380

In 2022 kon het begrote positieve resultaat niet worden bereikt, maar er is wel een aanzienlijke verbetering ten opzichte van 2021 gerealiseerd. Zoals blijkt uit de negatieve resultaatverdeling is het resultaat voor 55% gedekt uit inkomsten uit voorgaande jaren. Ten tweede werden de kosten voor noodhulp in Ethiopië gefinancierd uit de reserve. Het restant van € 10.606 is ten laste gebracht van de Reserve missie 2021-2024.

In de Toelichting op de balans (9.7) is ons beleid met betrekking tot de reserves verder toegelicht.

Toelichting op de resultaten vindt u in de toelichting in paragraaf 9.7.8 en in verschillenanalyse in paragraaf 9.11. Verder is in hoofdstuk 8 van het jaarverslag 2022 aandacht besteed aan het financiële beleid en de resultaten.

9.4 Kasstroomoverzicht

	2022	2021
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Totaal baten	3.875.856	3.386.830
Totaal lasten	3.992.010	3.765.733
Bedrijfsresultaat	-116.154	-378.903
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen en waardeverminderingen	39.703	42.179
Mutaties voorzieningen	-56.444	-15.174
	-16.741	27.005
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Vorderingen	-34.232	-131.329
Kortlopende schulden	-42.306	-70.988
	-76.538	-202.317
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-209.433	-554.215
Ontvangen interest	-	-
Betaalde interest	-	-
Financiële baten en lasten	30.138	-14.477
	30.138	-14.477
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-179.295	-576.210
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële en financiële vaste activa	-23.084	-7.518
Desinvesterings in materiële en financiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-23.084	-7.518
Mutatie geldmiddelen	-202.379	1.953.898
Stand liquide middelen per 31-12	2.401.594	2.603.973
Stand liquide middelen per 1-1	2.603.973	3.180.183
Mutatie geldmiddelen	-202.379	-576.210

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

9.5 Overzicht lastenverdeling

Bestemming		Doelstellingen		Werving baten, beheer en administratie		Totaal 2022	Begroting 2022	Totaal 2021
		(Oog)zorg en inclusie van mensen met een handicap in projectlanden	Voorlichting	Werving baten	Beheer en administratie			
Lasten		€	€	€	€	€	€	€
Subsidies en bijdragen	9.9.1	2.330.597	-	-	-	2.330.597	1.992.778	1.963.300
Publiciteit en communicatie	9.9.2	-	137.608	-	-	137.608	170.000	206.452
Directe kosten fondsenwerving	9.9.3	-	-	137.975	-	137.975	173.000	232.527
Personeelskosten	9.9.4	719.998	60.000	275.999	143.998	1.199.997	1.262.372	1.167.833
Huisvestingskosten	9.9.5	17.453	1.454	6.690	3.491	29.088	37.200	25.365
Kantoor- en algemene kosten	9.9.6	70.226	5.852	26.920	14.045	117.043	110.780	128.077
Afschrijvingen	9.9.7	23.823	1.985	9.132	4.764	39.703	45.630	42.179
Totaal lasten 2022		3.162.097	206.899	456.716	166.298	3.992.010	3.791.760	3.765.733
Begroting 2022		2.866.365	242.800	507.876	174.719		3.791.760	
Totaal 2021		2.781.372	274.625	546.122	163.614			3.765.733

	Totaal 2022	Begroting 2022	Totaal 2021
Doelbestedingspercentage van de baten: Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	86,9%	79,4%	90,2%
Doelbestedingspercentage van de lasten: Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	84,4%	82,0%	81,2%
Wervingspercentage baten: Wervingskosten/som van de geworven baten	11,8%	13,0%	16,1%
Wervingspercentage lasten: Wervingskosten/totale lasten	11,4%	13,4%	14,5%
Kosten beheer en administratie: Kosten beheer en administratie/totale lasten	4,2%	4,6%	4,3%

9.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over 2021 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Consolidatie

Het bestuur van Stichting SeeYou is eveneens het bestuur van Stichting Open Oog. In de jaarrekening van Stichting SeeYou zijn geen geconsolideerde cijfers opgenomen waarin het resultaat en het vermogen van *Stichting Open Oog* zijn betrokken omdat de betekenis van deze stichting op het geheel te verwaarlozen is.

Grondslagen van waardering

Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Valutaomrekening

Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetair balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op balansdatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Projectverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit ter zake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie en worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de projectactiviteiten dienen te worden uitgevoerd door de uitvoerende projectpartner.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van in de baten opgenomen geoordeelde donaties en andere fondsen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen als waarschijnlijk of vaststaand is dat een verplichting zich gaat voordoen maar waarvan de omvang of het tijdstip van uitstroom van middelen niet bekend is.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en –lasten.

Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeen-

stemming met de arbeidsovereenkomsten. De Stichting heeft aan haar personeel een pensioen toegezegd op basis van middellood. De pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord.

Voor, per balansdatum nog niet betaalde, premies wordt een schuld opgenomen. De risico's voor prijsindexatie en beleggingsrendement kunnen mogelijk leiden tot aanpassing van de toekomstige bijdragen aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft de stichting geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstig hogere premies. Momenteel is sprake van een tekort in het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het fonds heeft een dekkingsgraad van 109,2% ultimo 2022 (2021: 106,6). De vereiste dekkingsgraad die bereikt moet worden bedraagt 122,3%. Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft een herstelplan ingediend bij de Nederlandsche bank. Hierin staat dat de dekkingsgraad in 2027 weer op het vereiste niveau kan zijn. Hiertoe verhoogt Pensioenfonds Zorg en Welzijn de premie gedurende de herstelperiode en de pensioenen worden niet volledig verhoogd. Ieder jaar wordt het herstelplan geactualiseerd en ter goedkeuring voorgelegd aan DNB.

Kostentoe rekening

De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingen zijn verdeeld over de doelstelling, werving baten en beheer en administratie.

9.7 Toelichting op de balans

Activa - Vaste activa

9.7.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het hierna volgende schema samengevat:

	Gebouwen	Inventaris & automatisering	Vervoersmiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari 2022</i>				
Aanschafwaarde	187.593	307.888	9.810	505.291
Cumulatieve afschrijvingen	-132.721	-248.950	-9.810	-391.481
	54.872	58.938	-	113.810
<i>Mutaties boekjaar 2022</i>				
Investeringen	-	23.083	-	23.083
Afschrijvingen	-5.628	-34.074	-	-39.702
Desinvestering	-	-	-	-
Afschrijvingen Desinvestering	-	-	-	-
	-5.628	-10.991	-	-16.619
<i>Stand per 31 december 2022</i>				
Aanschafwaarde	187.593	330.971	9.810	528.374
Cumulatieve afschrijvingen	-138.349	-283.024	-9.810	-431.183
	49.244	47.947	-	97.191

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages:

Gebouwen (exclusief grond)	3%
Inventaris en automatisering	10% - 25%
Vervoersmiddelen	20%

Vlottende activa

9.7.2 Vorderingen

	2022	2021
	€	€
Te ontvangen projectbijdragen	144.464	232.398
Vooruit betaalde projectbedragen	181.163	191.418
Nog te ontvangen legaten	170.160	48.239
Overige vorderingen		
Te ontvangen bijdragen	16.712	11.846
Nog te ontvangen rente	184	-
Vooruitbetaalde bedragen	8.248	2.798
Totaal overige vorderingen	25.144	14.644
Saldo per 31 december	520.931	486.699

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

9.7.3 Liquide middelen

	2022	2021
	€	€
Kas	671	1.016
Bank Rekening - courant banken	869.664	932.187
Bank Rekening - US dollar	5.114	82.684
Bank Rekening - sparen	1.526.145	1.588.086
Saldo per 31 december	2.401.594	2.603.973

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

De bank rekening - US dollar is gewaardeerd tegen de koers op balansdatum.

Passiva

9.7.4 Reserves en fondsen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Reserves		
Continuïteitsreserve	1.271.687	1.271.687
Reserve noodhulp	75.000	100.000
Reserve realisatie missie 2021-2024	454.788	465.394
Totaal	1.801.475	1.837.081

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec
Continuïteitsreserve	1.271.687	-	-	1.271.687
Reserve noodhulp	100.000	-25.000	-	75.000
Reserve realisatie missie 2021-2024	465.394	-10.606	-	454.788
Totaal	1.837.081	-35.606	-	1.801.475

	2022	2021
	€	€
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	1.271.687	1.412.925
Mutatie volgens resultaatbestemming	-	-141.238
Saldo per 31 december	1.271.687	1.271.687

De continuïteitsreserve is gevormd voor dekking van de kortetermijnrisico's en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan alle verplichtingen kan worden voldaan. We hanteren hiervoor € 1.400.000 als een verantwoord maximaal niveau (met een bandbreedte van € 100.000). De continuïteitsreserve bedraagt ultimo 2022 € 1.271.687 (na resultaatbestemming). Dat is licht onder de bandbreedte van € 1.300.000. Na eerdere structurele verliezen hebben we in 2020 ons beleid en strategie herzien. De doelen en resultaten daarvan zijn sturen op een sluitende of positieve exploitatie, zodat de financiële continuïteit is gewaarborgd en bestedingen in onze projectlanden kunnen groeien. Deze transitie is nog niet afgerond. Het is daarom noodzakelijk voldoende reserve te hebben om de risico's voldoende af te dekken.

De brancheorganisatie *Goede Doelen Nederland* adviseert een reserve-maximum van anderhalf keer de jaarkosten van de werkorganisatie. Onze continuïteitsreserve blijft daar met 0,75 keer de organisatiekosten ruim onder. Hiermee hebben we enerzijds voldoende capaciteit om forse tegenvallers op te vangen, afgestemd op de risicoanalyse. Tegelijk zorgt het hanteren van een maximum-norm ervoor dat we onze middelen zoveel mogelijk investeren in (oog)zorg en inclusieve ontwikkeling in de projectlanden.

Bestemmingsreserves

Naast de continuïteitsreserve heeft Stichting SeeYou volgende bestemmingsreserves gevormd:

Bestemde reserves ultimo 2022:

- Reserve noodhulp: € 75.000
- Reserve realisatie missie 21-24: € 454.788

	2022	2021
	€	€
Reserve noodhulp		
Saldo per 1 januari	100.000	100.000
Mutatie volgens resultaatbestemming	-25.000	-
Saldo per 31 december	75.000	100.000

De landen waar we met strategische partners samenwerken, worden regelmatig getroffen door natuurrampen, conflicten of andere onverwachte noodsituaties zoals corona. In noodsituaties willen we noodhulp bieden, op voorwaarde dat onze lokale of internationale partners capaciteit hebben om deze hulp adequaat te bieden. Om snel te kunnen reageren op noodhulpsituaties is een reserve ingesteld om eerste activiteiten direct op te kunnen starten en (voor) te financieren, ongeacht werving. De eventueel geworven middelen voor deze noodhulp vloeien vervolgens weer terug in de reserve, tot de voor-financieringspositie weer is aangevuld. Hierdoor kan bij een nieuwe noodhulpactie opnieuw snel geld worden vrijgemaakt en worden ingezet ten behoeve van slachtoffers van natuurrampen, conflicten of andere onverwachte noodsituaties.

In 2022 is ten behoeve van noodhulp in Ethiopië € 25.000 onttrokken aan de reserve. De voorfinancieringspositie is verlaagd naar € 75.000.

	2022	2021
	€	€
Reserve realisatie missie 2021-2024		
Saldo per 1 januari	465.394	831.255
Mutatie volgens resultaatbestemming	-10.606	-365.861
Saldo per 31 december	454.788	465.394

De reserve missie 2021-2024 is in 2019 gevormd uit een legaat en is bestemd voor de vormgeving en uitrol van onze nieuwe strategie in de projectlanden in Afrika en Azië, en de ondersteuning die daarbij nodig is vanuit Nederlands. Het bestuur heeft in 2020 de inhoudelijke kaders hiervoor vastgesteld. Samengevat dient de reserve in de periode 2021-24 ingezet te worden om:

- Te investeren in de organisatie om de werving van middelen (eigen fondsenwerving) structureel te verhogen met gemiddeld 5% per jaar, waardoor structureel hogere investering in projecten in onze projecten in Azië en Afrika mogelijk wordt.
- Een groter bereik te realiseren van het aantal kinderen en volwassenen met een visuele of andere beperking in Azië en Afrika, en daarmee het bereiken van meer impact in het leven van mensen met een visuele of andere beperking.

De voortgang en resultaten worden gemonitord door het bestuur aan de hand van concrete indicatoren. Jaarlijks wordt geëvalueerd of de investering vanuit de reserve het gewenste effect heeft, of bijsturing behoort.

Voor 2022 was € 218.637 begroot. In de realisatie van 2022 zijn kosten voor onder meer Fondsenwerving en voorlichting lager dan verwacht. De benodigde dekking uit deze reserve is slechts € 10.606.

In de meerjarenbegroting is de besteding van deze reserve verder opgenomen. In de komende jaren zal jaarlijks bij het opstellen van het jaarplan en de begroting bekeken worden hoe de beschikbare middelen zo effectief mogelijk kunnen worden ingezet. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een dekking van kosten uit deze reserve van € 180.000. In 2024 zal naar verwachting deze reserve volledig zijn geïnvesteerd.

Bestemmingsfondsen

	2022	2021
	€	€
Bestemmingsfondsen		
Saldo per 1 januari	208.008	94.289
Mutatie volgens resultaatbestemming	-50.410	113.719
Saldo per 31 december	157.598	208.008

Opbrengsten worden gedurende het jaar ontvangen. Het is daardoor niet altijd mogelijk om de ontvangen middelen nog in hetzelfde boekjaar te besteden. Ook heeft de coronapandemie een vertragend effect gehad op de projectbestedingen. Nog te besteden bestemde middelen worden verantwoord in de bestemmingsfondsen. In 2022 daalde het saldo nog te besteden middelen.

9.7.5 Voorzieningen

	2022	2021
	€	€
Uitkeringsverplichting		
Saldo per 1 januari	336.863	352.037
Dotatie	-31.943	9.617
Uitkeringen	-24.501	-24.791
Saldo per 31 december	280.419	336.863

Deze voorziening is gevormd naar aanleiding van een ontvangen nalatenschap. Stichting SeeYou heeft de verplichting op zich genomen om geld uit te keren aan de erfgenamen van deze nalatenschap. De uitkering is afhankelijk van diverse voorwaarden, waaronder indexatie op basis van het ConsumentenPrijsindexcijfer. De voorziening is gebaseerd op een actuariële berekening. De rekenrente in 2022 bedraagt 3,955% (2021: 0,997%) gebaseerd op sterftetabel (GBM/GBV 2014-2019) methode SRA.

9.7.6 Kortlopende schulden

	2022	2021
	€	€
Schulden met betrekking tot projecten		
Projectverplichtingen	-	192.440
Nog af te rekenen met implementing partners	123.734	29.572
Vooruit ontvangen van donoren voor lopende projecten	368.444	237.819
Vooruit ontvangen bedragen projecten nog te starten	49.019	138.312
	541.197	598.143
Belastingen en sociale lasten		
Af te dragen loonheffing en sociale lasten	64.167	58.501
Te betalen pensioenpremie	20.167	2.744
Saldo per 31 december	84.334	61.245
Overige kortlopende schulden personeel		
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	40.470	36.331
Reservering vakantiedagen	67.946	52.312
Overige schulden personeel	-	1.163
	108.416	89.806
Overige schulden		
Crediteuren	43.562	71.374
Overige kortlopende schulden	2.715	1.962
	46.277	73.336
Saldo per 31 december	780.224	822.530

9.7.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Voor de huur van het kantoor is een huurovereenkomst (per jaar) aangegaan. Het totaal van de huurtermijnen dat na balansdatum vervalt bedraagt ca. € 10.270.

Voorwaardelijke vorderingen

Indien partners toegekende projectgelden niet geheel besteden in de betreffende projectperiode is sprake van onderbesteding. Stichting SeeYou heeft dan het voorwaardelijke recht deze gelden terug te vorderen.

Onderbestedingen worden, na vaststelling en nadat dit is kenbaar gemaakt aan de partner, in de regel verrekend met de volgende toegezegde projectperiode.

9.7.8 Gebeurtenissen na balansdatum

De oorlog en crisis in Oekraïne, die in 2022 in alle hevigheid losbarstte, heeft ook in 2023 effect. Dat geldt voor de situatie in Nederland, als ook voor onze projectlanden in Afrika en Azië. We houden er rekening mee dat deze crisis op langere termijn effect zal hebben op zowel opbrengsten als (project)kosten. Daarnaast werkt de hoge inflatie uit 2022 door in 2023. Dit leidt tot hogere operationele kosten en stijgende lonen. Deze effecten gaan aan onze achterban en donateurs niet voorbij: het besteedbaar budget voor giften is beperkt. Daarbij komt dat in 2023 de acceptgiro wordt afgeschaft. Dit heeft mogelijk een aanzienlijk negatief effect op het geefgedrag van donateurs (zo blijkt ook bij andere goede doelen). Tenslotte heeft de aardbeving in Turkije en Syrië, en de daaropvolgende noodhulpactie, effect op de fondsenwerving van SeeYou.

9.8 Toelichting op de baten

Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
9.8.1 Baten van particulieren			
Particulieren	474.640	523.500	510.795
Major donors	175.000	300.000	325.000
Legaten en nalatenschappen	253.845	75.000	65.700
	903.485	898.500	901.495
9.8.2 Baten van bedrijven			
Bedrijven	74.204	27.500	67.949
Optieklzaken	6.850	13.000	11.751
	81.054	40.500	79.700
9.8.3 Subsidies van overheden			
MinBuza Nederland: We Are Able!	1.115.830	1.143.446	778.105
Ministerie Buza Finland in samenwerking met Plan Finland	-	-	105.901
Overig	-	-	-
	1.115.830	1.143.446	884.006
9.8.4 Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Fondsen en stichtingen	1.076.495	1.075.250	842.350
Stichting De Lichtboei	87.975	-	143.921
Internationale vermogensfondsen	-	-	18.215
Kerken	67.327	80.000	64.550
Scholen	2.709	10.000	-
Serviceclubs	6.500	250	-
EO Metterdaad	112.393	130.000	5.125
Overige donateurs	421.990	538.000	446.016
	1.775.389	1.833.500	1.520.177
9.8.5 Overige baten			
Diversen	98	500	1.452
	98	500	1.452

Baten kennen in belangrijke mate een incidenteel karakter. De baten van Particulieren zijn voor ongeveer 20% structureel te noemen (toezeggingen voor > 1 jaar of donateurs die een machtiging hebben afgegeven). De Baten van andere organisaties zonder winststreven betreffen vooral projectbijdragen op jaarbasis. Onder Subsidies van overheden is het programma *We Are Able!* gerubriceerd. Dit programma loopt van 2021 tot en met 2025.

9.9 Toelichting op de lasten

9.9.1 Subsidies en bijdragen ten behoeve van projectuitvoering

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Afrika	2.572.504	2.417.334	2.004.793
Afrika regio	362.966	316.797	418.186
DR Congo	-	-	-
Ethiopië	813.135	675.000	472.765
Kenia	-	-	125.812
Mozambique	-	-	-
Oeganda	433.067	414.345	332.071
Rwanda	398.328	399.200	254.999
Soedan	374.207	372.642	283.182
Zuid-Soedan	190.801	239.350	117.778
Azië	192.819	90.667	337.521
Cambodja	126.634	66.667	302.772
Indonesië	66.185	24.000	34.749
Global	-	-	4.200
Corona projecten	-	-	4.200
Nederland	127.735	128.909	132.753
Nederland	127.735	128.909	132.753
	2.893.058	2.636.910	2.479.268
Koersverschillen projectbetalingen	10.236	-	2.349
Totale projectkosten	2.903.294	2.636.910	2.481.617
Doorbelaste projectkosten			
Loonkosten toegerekend aan projecten	-367.089	-353.555	-327.619
Organisatiekosten toegerekend aan projecten	-205.608	-290.577	-190.698
	-572.697	-644.132	-518.317
Netto subsidies en bijdragen aan partners	2.330.597	1.992.778	1.963.300

In bovenstaande tabel zijn onder Afrika regio de programma's *Every Life Matters* en *My Body My Future* (2021) gerubriceerd. Beide programma's zijn in meerdere landen uitgevoerd.

Afrika regio	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Every Life Matters	362.966	316.797	301.175
My Body My Future	-	-	117.011
Totaal Publiciteit en communicatie	362.966	316.797	418.186

9.9.2 Publiciteit en communicatie

Lasten (vervolg)	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Voorlichting	17.648	40.000	26.133
Publiciteit	114.668	130.000	140.395
Overig	5.292	-	39.924
Totaal Publiciteit en communicatie	137.608	170.000	206.452

9.9.3 Directe kosten fondsenwerving

Mailingen en marketing	105.807	143.000	156.500
Overige fondsenwervingskosten	32.168	30.000	76.027
Totaal directe fondsenwervingskosten	137.975	173.000	232.527

9.9.4 Personeelskosten

Salarissen	733.274	814.623	773.539
Sociale lasten	144.120	137.564	141.527
Pensioenlasten	96.670	94.185	89.276
Ziekteverzuimverzekering	28.091	30.000	30.336
Reiskosten	8.883	24.000	18.195
Reiskosten buitenland	10.197	15.000	5.568
Werving en selectie	5.630	10.000	13.122
Training en opleiding	10.638	30.000	17.549
Personeel niet in loondienst	119.902	84.000	68.069
Overige personeelskosten	42.592	23.000	10.652
Totaal personeelskosten	1.199.997	1.262.372	1.167.833

Het gemiddeld aantal medewerkers (in fte) gedurende het boekjaar 2022 bedroeg 15,26 (2021: 15,22).

Door een hoog ziekteverzuim in 2022 van 16,8%, waarvan 14,2% met een langdurig karakter (> 42 dagen), was het nodig om (externe) vervanging in te kopen. De kosten hiervan konden in belangrijke mate worden gedekt uit de uitkering van de ziekteverzuimverzekering. De leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. In het verslagjaar zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuursleden.

9.9.5 Huisvestingskosten

Huur pand Vendelier 15 Veenendaal	10.678	10.500	10.267
Kosten energie en water	4.568	5.000	4.326
Overige huisvestingskosten	13.842	21.700	10.772
Totaal huisvestingskosten	29.088	37.200	25.365

Lasten (vervolg)	Begroting 2022	Realisatie 2022	
	€	€	€
9.9.6 Kantoor- en algemene kosten			
Kosten IT	44.980	42.480	43.874
Bankkosten	11.002	10.000	11.731
Accountantskosten	18.118	20.000	30.123
Overig	42.943	38.300	42.349
Totaal Kantoor- en algemene kosten	117.043	110.780	128.077
9.9.7 Afschrijvingskosten			
Gebouwen	5.628	5.630	5.627
Inventaris & automatisering	34.075	40.000	36.552
Vervoersmiddelen	-	-	-
Totaal afschrijvingskosten	39.703	45.630	42.179
9.9.8 Financiële baten en lasten	-30.138	10.000	14.477
Totaal financiële baten en lasten	-30.138	10.000	14.477

9.10 Bezoldiging

	Realisatie 2022	
Mw. D.J. Nieuwenhuis		
Functie: directeur		
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	
Uren per week	36	
Parttime percentage	100	
Periode	van 1 jan tot 31 dec	
Jaarbezoldiging		
	€	
Brutoloon/salaris	79.536	
Vakantiegeld	6.285	
Eindejaarsuitkering	7.129	
Jubileumuitkering/uitbetaling niet opgenomen vakantiedagen	-	
Jaarinkomen		92.950
Belaste vergoedingen/bijtellings		-
Pensioenlasten (wg deel)		10.632
Pensioencompensatie		-
Overige beloningen op termijn		-
Uitkeringen beëindiging dienstverband		-
Totaal bezoldiging 2022		103.582
<i>Totaal bezoldiging 2021</i>		<i>99.656</i>

Bezoldiging directie

Het jaarinkomen van onze directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 117,225 (1 FTE/12 mnd), passend bij een BSD-score van 380 punten volgens de Regeling beloning directeuren van goedgevoelorganisaties.

Ook de totale bezoldiging (het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen), blijven binnen, het in de regeling opgenomen, maximum.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 6 van het jaarverslag 2022.

Volgens de Regeling beloning directeuren van goedgevoelorganisaties omvat een **normjaarinkomen**:

- * Brutoloon/salaris
- * Vakantiegeld
- * Vaste eindejaarsuitkering
- * Eventuele andere inkomensbestanddelen zoals jubileumuitkering of betaling van niet opgenomen vakantiedagen.

N.B. In de berekening van het jaarinkomen worden dus de werkgeverslasten (bijvoorbeeld pensioenlasten) niet betrokken.

9.11 Verschillenanalyse

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil 2022	Realisatie 2021
	ref.	€	€	€	€
Baten					
Baten van particulieren	9.8.1	903.485	898.500	4.985	901.495
Baten van bedrijven	9.8.2	81.054	40.500	40.554	79.700
Subsidies van overheden	9.8.3	1.115.830	1.143.446	-27.616	884.006
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	9.8.4	1.775.389	1.833.500	-58.111	1.520.177
Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	-	-	-	-	-
Overige baten	9.8.5	98	500	-402	1.452
Som van de baten		3.875.856	3.916.446	-40.590	3.386.830
Lasten					
Subsidies en bijdragen	9.9.1	2.330.597	1.992.778	337.819	1.963.300
Publiciteit en communicatie	9.9.2	137.608	170.000	-32.392	206.452
Directe kosten fondsenwerving	9.9.3	137.975	173.000	-35.025	232.527
Personeelskosten	9.9.4	1.199.997	1.262.372	-62.375	1.167.833
Huisvestingskosten	9.9.5	29.088	37.200	-8.112	25.365
Kantoor- en algemene kosten	9.9.6	117.043	110.780	6.263	128.077
Afschrijvingen	9.9.7	39.703	45.630	-5.927	42.179
Som van de lasten		3.992.011	3.791.760	200.251	3.765.733
Saldo financiële baten en lasten	9.9.8	-30.138	10.000	-40.138	14.477
Saldo van baten en lasten		-86.016	114.686	-200.703	-393.380

Baten

De baten van SeeYou in 2022 bedroegen in totaal € 3.875.856. Dit is 1% lager dan begroot, maar ten opzichte van 2021 zijn de totale baten 14% gestegen.

In een jaar waarin de coronapandemie nog zijn sporen naliet en met een oorlog in Oekraïne, een energiecrisis en torenhoge inflatie, was het spannend of we in staat zouden zijn om onze opbrengsten op peil te houden. Wij zijn erg blij dat we onze doelstellingen hebben gerealiseerd. De *baten van particulieren* en *Bedrijven* zijn boven begroting uitgekomen en zijn in lijn met de opbrengsten van 2021.

De *opbrengsten uit subsidies* van overheden bleef iets achter op de begroting, maar zijn aanzienlijk hoger dan in 2021. Dit betreft vooral het project *We Are Able!* Dit vijfjarige project in Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan startte in 2021, maar kwam langzamer dan gepland op gang. In 2022 konden we ons programma goed uitvoeren ondanks de coronapandemie en politieke spanningen in Soedan. 98% van de begroting kon worden besteed. De opbrengsten zijn aan de bestedingen gekoppeld.

De *baten van andere organisaties* zonder winststreven kwamen licht onder de begroting uit, maar laten ten opzichte van 2021 een groei zien van € 255.000 (17%).

Lasten

De totale lasten van € 3.992.010 werden in 2022 voor 84,4% besteed aan de doelstelling van de organisatie: 79,2% aan projecten voor inclusieve ontwikkeling, versterking van rechten van mensen met een beperking en oogzorg wereldwijd; 5,2% aan activiteiten in het kader van bewustwording en voorlichting over de noodzaak van inclusieve ontwikkeling in ontwikkelingssamenwerking. De totale lasten vielen hoger uit onder meer door aanwending van beschikbare middelen uit het bestemmingsfonds en de noodhulpreserve.

Tegelijk zagen we op een aantal posten – met name kosten fondsenwerving – een daling van kosten zowel ten opzichte van de begroting als van 2021. De hoge kosten in 2021 hingen grotendeels samen met de opgave van de organisatie om onze nieuwe naam en positie als organisatie te verstevigen. In 2022 konden de bestedingen genormaliseerd worden.

De personeelskosten bleven onder de begroting, maar vallen hoger uit dan de kosten in 2021. We werden in 2022 geconfronteerd met een hoog ziekteverzuim dat in belangrijke mate long covid gerelateerd was. Langdurige uitval in het team moest met externe vervanging worden opgelost. Hieraan zijn relatief hoge(re) kosten verbonden. We streven er naar (strategische keuze) om structureel meer middelen in onze projectlanden in Afrika en Azië te besteden. Kostenbeheersing in de organisatie is daarom een belangrijke doelstelling. In 2022 bleven de kosten van de organisatie (personeelskosten, huisvesting-, kantoor- en algemene kosten, afschrijvingen) binnen de begroting. De kostenindicator "Beheer en administratie" daalde naar 4,2% (2021 4,3%) terwijl de inflatie piekte boven de 10%

Meer over de kosten en baten indicatoren kunt u lezen in hoofdstuk 8.

9.12. Goedkeuring en ondertekening jaarrekening 2022

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt op: 24 mei 2023

De Directeur van Stichting SeeYou heeft de jaarrekening goedgekeurd op: 24 mei 2023

De Bestuur Stichting SeeYou heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld in de vergadering van: 24 mei 2023

Gebeurtenissen na balansdatum

Toegelicht onder 9.7.8

Was getekend te Veenendaal door directie en bestuur op 24 mei 2023

Mw. D.J. Nieuwenhuis, directeur

Drs. S.R. van Bellen, Voorzitter

Mr. J. Th. de Wit, Secretaris

Dhr H.R. Werkman, Penningmeester

Drs. A.N. Lukkien, Lid

Dhr. S. Bol, Lid

Mevr. M. van der Kroft, Lid

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting SeeYou

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting SeeYou te Veenendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting SeeYou op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting SeeYou zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Amersfoort, 27 juni 2023.

WITh Accountants B.V.
J.A. Vermeer AA

Bijlage Begroting 2023

Begroting 2023 met vergelijkende cijfers voorgaande jaren en benchmark 2021.

	Begroting 2023	Realisatie 2022	Begroting 2022
	€	€	€
Baten			
Baten van particulieren	855.000	903.485	898.500
Baten van bedrijven	70.250	81.054	40.500
Subsidies van overheden	1.198.985	1.115.830	1.143.446
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.532.462	1.775.389	1.833.500
Som van geworven baten	3.656.697	3.875.758	3.915.946
Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	-	-	-
Overige baten	500	898	500
Totaal baten	3.657.197	3.875.856	3.916.446
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Participatie van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden	2.539.276	3.162.097	2.866.365
Voorlichting en bewustwording	437.226	206.899	242.800
	2.976.502	3.368.996	3.109.165
Werving			
Wervingskosten	572.097	456.716	507.876
Beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	277.971	166.298	174.719
Som van de lasten	3.826.570	3.992.010	3.791.760
Saldo voor financiële baten en lasten	-169.373	-116.154	124.686
Saldo financiële baten en lasten	-11.500	30.138	-10.000
Saldo van baten en lasten	-180.873	-86.016	114.686

	Begroting 2023	Realisatie 2022	Begroting 2022
Doelbestedingspercentage van de baten: Bestedingen aan doelstellingen/totale <i>baten</i>	81,4%	86,9%	79,4%
Doelbestedingspercentage van de lasten: Bestedingen aan doelstellingen/totale <i>lasten</i>	77,8%	84,4%	82,0%
Wervingspercentage baten: Wervingskosten/som van de geworven <i>baten</i>	15,6%	11,8%	13,0%
Wervingspercentage lasten: Wervingskosten/ totale <i>lasten</i>	15,0%	11,4%	13,0%
Kosten beheer en administratie: Kosten beheer en administratie/totale <i>lasten</i>	7,3%	4,2%	4,6%

*Benchmark Feiten & Cijfers Goede Doelen 2021, Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisaties (> € 5 miljoen)

De begroting voor 2023 gaat uit van verwachte inkomsten van bijna 3,7 miljoen. De bestedingen zijn daarmee in verhouding. De organisatie komt in 2023 tot iets minder gunstige indicatoren. De intensivering van inzet op fondsenwerving – en daarmee gepaard gaande kosten – is gezien de maatschappelijke en economische ontwikkelingen noodzakelijk. Ten tweede willen, mede door de toenemende aandacht voor kwaliteit en verantwoording, onze verantwoordelijkheid naar donoren, achterban en implementerende partners nog meer vorm geven. Daarom is het begrote bedrag voor beheer en administratie opgehoogd.

Dankzij de bijdragen door particuliere giften, fondsen en stichtingen en institutionele fondsen kunnen we onze projectportfolio in belangrijke mate continueren. In totaal zeven landen zijn we samen met onze partners actief op het gebied van (oog)zorg, inclusie en rechten voor mensen met een beperking. Verder sturen we nadrukkelijk op kostenbeheersing en werken we hard aan behoud en zo mogelijk groei in fondsenwerving. De inzet op fondsenwerving en kwaliteit en beheer leiden wel tot hogere kosten. Daarom accepteren we in 2023 een begroot negatief resultaat van € 180.873. Dit tekort wordt gefinancierd uit de Reserve Missie 21-24 De indicatoren worden daardoor iets ongunstiger, maar zijn nog altijd in lijn met de benchmark 2021.

Bedankt!

Wij werken aan gelijke toegang tot (oog)zorg, onderwijs en werk voor mensen met een - visuele - beperking in Afrika en Azië.

Ontdek wat we als SeeYou in 2022 bereikten in ons online jaarverslag op www.seeyoufoundation.nl/jaarverslag

UITLEG VOOR TORENDRUK

Deze bovenstaande tekst moet zoals in braille weergegeven worden. Het roze vlak is de marge waarbinnen de tekst moet vallen. Het eindsresultaat is dan een witte pagina met braille en gele balk onderin. Het roze vlak verdwijnt dan dus.